

8. SINIF 1. ÜNİTE

ÇALIŞMA FASİKÜLÜ

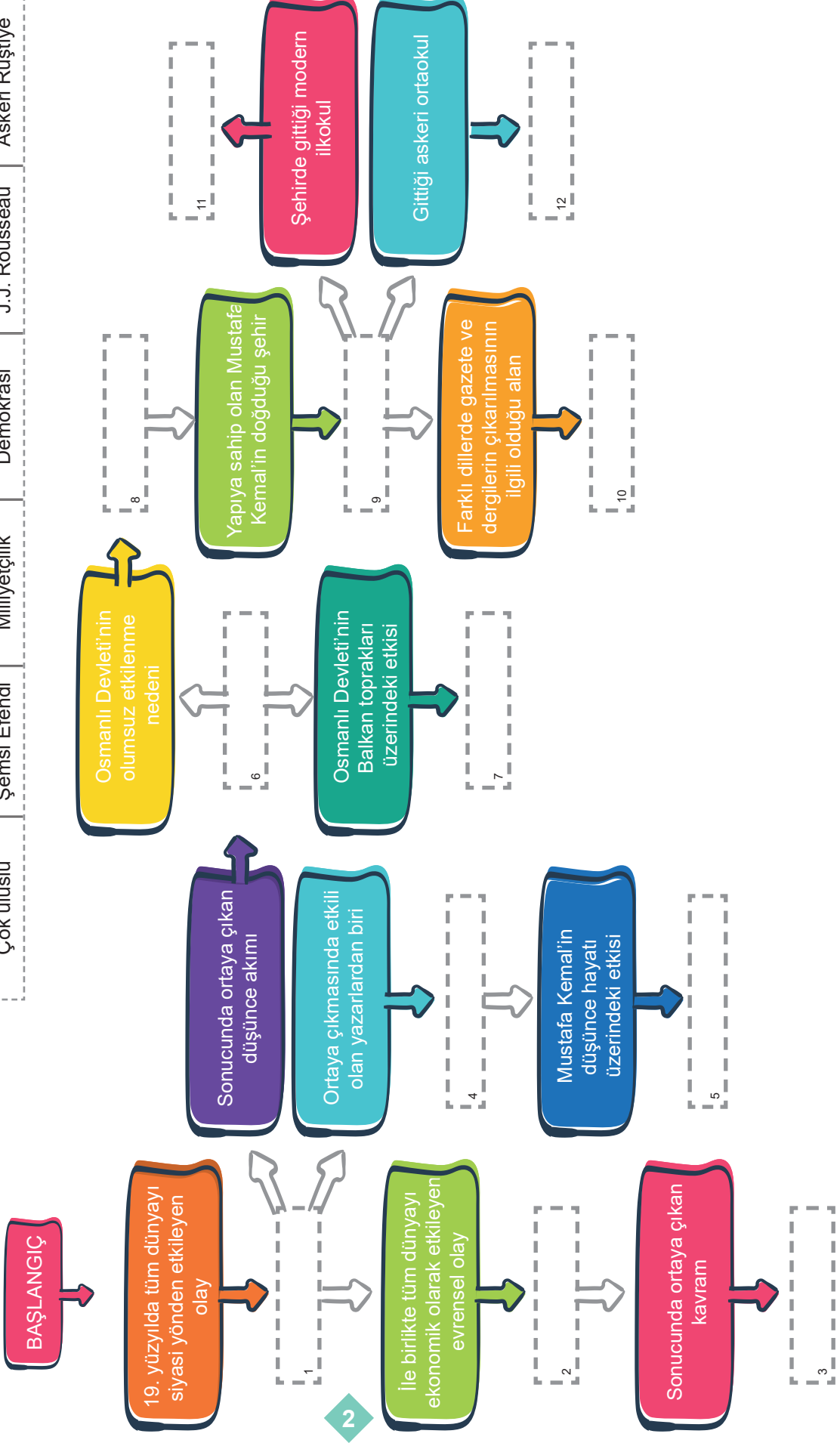
T. C. İNKILAP TARİHİ ve
ATATÜRKÇÜLÜK

Bu kitapçık ADANA Ölçme Değerlendirme Merkezi
tarafından hazırlanmıştır.

1. Aşağıda verilen kavramları başlangıç noktasından hareket ederek, ok yönünde uygun şekilde yerleştiriniz.

Sömürgecilik	Kültürel	Sanayi İnkılabı	Selânik	Fransız İhtilali	Azınlık İsyanları
Çok uluslu	Şemsi Efendi	Milliyetçilik	Demokrasi	J.J. Rousseau	Askeri Rüştiye

2. Mustafa Kemal'in aşağıda sol sütunda verilen kişisel özelliklerini sağı sütunda verilen kavramlarla eşleştiriniz. Eşleştirme sonuçlarını kişisel özelliklerin yanındaki boşluklara yazınız.

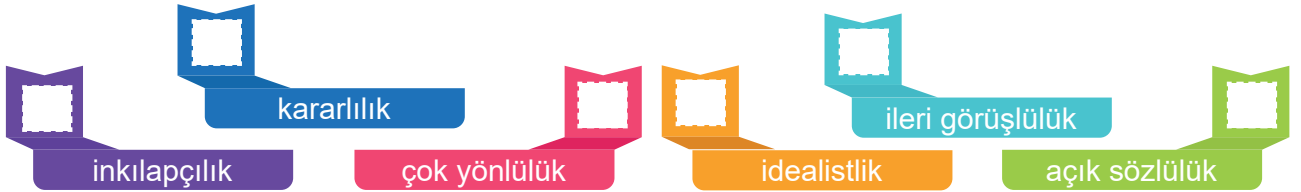
A	Yeniliklere açık bir kişiliğıe sahip olması		1	Vatanseverlik	
B	Sözünü söylemekten sakınmaması		2	İnkılapçılık	
C	Karşılaştığı zorluklar karşısına pes etmemesi		3	İleri görüşlölük	
Ç	Ülkesi için hiçbir fedakârlıktan kaçınmaması		4	Teşkilatçılık	
D	Düşmanların çokluğıuna rağmen Milli Mücadele'yi başlatması		5	Çok yönlölük	
E	Bir amaç etrafında insanları birleştirmesi		6	Açık sözlölük	
F	Aldığı kararları uygulamaya koyarken uygun zamanı beklemesi		7	Askerlik yeteneğı	
G	Katıldığı savaşları başarılı bir şekilde yönetmesi		8	Umutsuzluğıa yer vermemesi	
H	Olayların gelişmesinden sonucunun ne olabileceğini öngörmesi		9	Sabır ve disiplin	
I	Birçok alanda başarı göstermesi		10	Kararlılık	

3. Aşağıda verilen cümleler doğru ise cümlenin başındaki kutunun içine “D”, yanlış ise “Y” yazınız. Yanlış olanların doğrusunu cümlelerin altındaki boşluğa yazınız.

- 1) I. Meşrutiyetin ilanı ile Osmanlı halkı ilk kez oy kullanmıştır.
.....
- 2) II. Balkan Savaşı'nın sonucunda Osmanlı Devleti Edirne'yi geri almıştır.
.....
- 3) Balkanlardaki Osmanlı hâkimiyetinin sona ermesi üzerine burada yaşayan gayrimüslimler azınlık durumuna düşmüşlerdir.
.....
- 4) Mustafa Kemal, Şemsi Efendi İlkokuluna başlamış, ardından annesinin isteğine uyarak Mahalle Mektebi'ne devam etmiştir.
.....
- 5) Mustafa Kemal'in Türkçülük fikrini benimsemesinde Ziya Gökalp'in etkisi olmuştur.
.....
- 6) Bütün Türkleri Osmanlı Devleti çatısı altında toplamayı amaçlayan, Yusuf Akçura gibi düşünürler tarafından savunulan fikir akımı İslamcılıktır.
.....
- 7) Mustafa Kemal'in Derne ve Tobruk'ta kazandığı başarılar üzerine İtalyanlar, Osmanlı Devleti'ni barışa zorlamak için Oniki Ada'yı işgal etmiştir.
.....
- 8) Mustafa Kemal ilk askeri başarısını Çanakkale cephesinde göstermiştir.
.....
- 9) Mustafa Kemal, Şam'da görev yaparken Osmanlı Devleti'ni sıkıntılı durumundan kurtarmak amacıyla İttihat ve Terakki Cemiyeti'ni kurmuştur.
.....
- 10) Mustafa Kemal'in farklı düşüncelere saygılı olması, demokratik bir kişilik kazanmasını sağlamıştır.
.....

4. “Makbule Hanım'ın anlattığına göre ana oğul arasında bir tartışma başlıyor. Zübeyde Hanım: “Ben seni asker yapamam. Baban gibi tüccar yapacağım.” diyordu. Mustafa ısrarla: “Ben mutlak asker olacağım. Omzumda basma topu taşıyamam.” diye çıkışıyor ve ayak diyor. Fakat fayda etmiyor, annesi resmi evrakı mühürlemeyeceğini söylüyor...”

Verilen metinden Mustafa Kemal'in hangi kişilik özellikleri çıkarılabilir? İşaretleyiniz.

5. Balkan Savaşları sonunda Osmanlı Devleti Batı Trakya, Makedonya, Arnavutluk, Ege Adaları ve Oniki Ada'yı kaybetti. Balkanlardaki Osmanlı hâkimiyetinin sona ermesi üzerine burada yaşayan Türkler, azınlık durumuna düştü. Türklerin çeşitli baskılarla karşı karşıya kalması ile Balkanlar'dan Anadolu'ya büyük bir göç hareketi başladı.

Balkan Türklerinin yerinde siz olsanız neler hissederdiniz? Yazınız.

.....

.....

.....

6. Aşağıdaki tabloda Mustafa Kemal'in öğrenim gördüğü okullar ve şehirlere yer verilmiştir. Verilen okulların bulunduğu şehri uygun kutucuğa işaretleyiniz.

Okul	Şehir				
	Selânik	Manastır	İstanbul	Sofya	Şam
Askeri İdadi					
Harp Okulu					
Askeri Rüştiye					
Harp Akademisi					
Mahalle Mektebi					

7. Aşağıdaki tabloda Atatürk'ün sözleri ile kişilik özelliklerine yer verilmiştir. Bu sözleri kişilik özellikleri ile ilişkilendirerek ilgili kutucuğa işaretleyiniz.

Atatürk'ün sözleri	Vatanseverlik	İleri görüşlülük	Yenilikçilik
1) Benim naçiz vücudum elbet bir gün toprak olacaktır. Ancak Türkiye Cumhuriyeti ilelebet payidar kalacaktır.			
2) Hayatta en hakiki mürşit ilimdir.			
3) Sadece ufku değil, ufkun ilerisini de görmek gereklidir.			
4) Memleketi bir çağdan alıp yeni bir çağa götürdük.			

8. Aşağıda ilk sütunda Mustafa Kemal'in fikirlerinden etkilendiği yazarlar verilmiştir. Mustafa Kemal'in etkilendiği alanları ikinci sütundan seçerek yanındaki harfi ilk sütunda boş bırakılan yere yazınız.

Yazarlar	Etkilenme Alanı
I. Namık Kemal	A Milliyetçi düşünme
II. Tevfik Fikret	B Vatan sevgisinin oluşması
III. Ziya Gökalp	C Batı tarzı yenilikler yapma
	D Milli egemenlik

9. • Mustafa Kemal'in yabancı dil bilmesi yabancı gazete ve dergileri okuyabilmesinin yolunu açmıştır.
• Farklı şehirlerde okumuş ve bir subay olarak Osmanlı Devleti'nin farklı bölgelerinde görev yapmıştır.

Bu durumların Mustafa Kemal'in kişilik özelliklerine sağladığı katkılar neler olabilir? Yazınız.

.....

.....

.....

Aşağıdaki soruların cevaplarını verilen boşluklara yazınız.

10. Mustafa Kemal'in yer aldığı;

- Derne ve Tobruk'ta İtalyanlara karşı mücadele ettiği
- Şerif takma adıyla gönüllü olarak katıldığı
- Teşkilatçılık özelliğinin ön plana çıktığı

savaş hangisidir? Yazınız.

11. Sofya Askeri Ataşeliği yaptığı sırada Mustafa Kemal, davet edildiği baloya İstanbul'dan getirdiği Yeniçeri kıyafetiyle katılmıştır.

Mustafa Kemal'in Yeniçeri kıyafeti ile baloya katılmasının amacı nedir? Yazınız.

12. Harp Okulu ve Harp Akademisi'nde dergi ve gazete çıkarma çalışmaları, arkadaşlarına hitaben konferans niteliğinde konuşmalar yapmış, arkadaşlarını etrafında toplamıştır.

Buna göre Mustafa Kemal Harp Okulu ve Harp Akademisi'nde hangi yeteneklerini geliştirme ortamı bulmuştur? Yazınız.

Aşağıdaki soruların cevaplarını soruların altında bırakılan boşluklara yazınız.

13. Osmanlı Devleti milliyetçilik akımının etkisiyle isyan eden azınlıkların devlete bağlılığını sağlamak için demokratikleşme yoluna gitmiştir. Osmanlının attığı bu demokratikleşme adımlarını yazınız.

-
-
-
-

14. Ulus devlet anlayışına dayanan milliyetçilik akımı en fazla Osmanlı Devleti'ne zarar vermiştir. Osmanlı Devleti'nin olumsuz etkilenmesinin sebebini yazınız.

-

15. Mustafa Kemal'in teğmen olarak mezun olduğu okulun adını yazınız.

-

16. Osmanlı Devleti'nin son döneminde siyasi ve ekonomik bağımsızlığına zarar veren iki önemli unsuru yazınız.

-
-

17. Osmanlı Devleti'nde azınlık ayaklanmalarını önlemek için Meşrutiyet'in ilan edilmesini savunan ve bu amaca yönelik çalışan aydınlar verilen isim nedir?

-
-

18. Mustafa Kemal'in ilk görev yeri neresidir?

-

19. I. Balkan Savaşı sonunda Osmanlı Devleti'nden en fazla toprağı hangi devlet almıştır?

-

20. Aydınlanma Çağının öncüsü olarak kabul edilen ve düşünceleriyle Mustafa Kemal'i de etkileyen yabancı yazarlardan üç tanesini yazınız.

-
-
-

21. Osmanlı devletinin aldığı dış borçları ödeyememesi üzerine alacaklı devletler tarafından 1881 yılında kurulan uluslararası teşkilatın ismini yazınız.

-

22. Meşrutiyet dönemindeki yapılan seçimlerde halkın seçtiğı kişilerden oluşan meclisin adı nedir?

-

Aşağıdaki cümlelerde boş bırakılan yerlere doğru sözcüğü yazınız.

23. 1856 yılında Sultan Abdülmecit tarafından, Avrupalıların iç işlerimize karışmasını önlemek amacıyla Paris Antlaşması öncesi gayrimüslimlere verilen hakların genişletildiğı yayınlanmıştır.

24. 19. yüzyılda Osmanlı Devleti'ni dağılmaktan kurtarmak amacıyla bir grup Osmanlı aydını tarafından Osmanlı sınırları içinde yaşayan tüm milletleri ayırım gözetmeksizin bir bayrak altında toplama fikrine denir.

25. 18. yüzyıl Avrupa'sında gelişen, kendinden önceki dönemlerin kalıplarından ve ön yargılarından uzak, akla ve bilimsel düşünceye dayalı döneme denir.

26. II. Abdülhamit döneminde önem kazanan devletin heralanda dinî kuralların etkisi altında olmasını ve yeryüzündeki tüm Müslüman ülkeleri tek bayrak altında toplamayı amaçlayan fikir akımı olarak adlandırılır.

27. Mustafa Kemal, annesinin isteğı üzerine adlı sivil ortaokula gitmiştir.

28. Selânik'ten gelen, Mustafa Kemal'in kurmay başkanı olduğı İstanbul'da meşrutiyet rejimini yıkmayı amaçlayan ve Avcı Taburları tarafından başlatılan 31 Mart İsyanı'nı bastırmıştır.

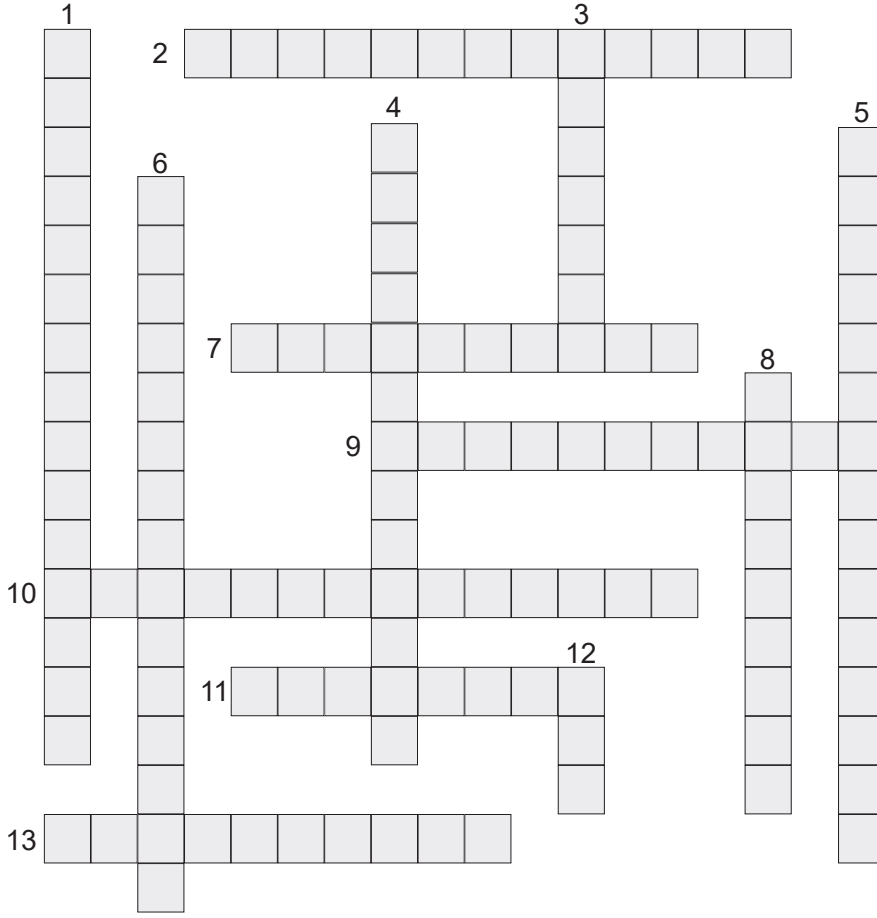
29. Trablusgarp Savaşı sonucunda, İtalya ile Osmanlı Devleti arasında 1912 yılında imzalanmıştır.

30. Kırım Savaşı (1853-1856) sırasında Osmanlı Devleti'nin dış borç aldığı ilk ülke olmuştur.

31. Osmanlı Devleti, Avrupa devletlerinin ve Rusya'nın saldırgan tutumlarından korunmak amacıyla izlemiştir.

32. Avrupa'da meydana gelen icatlar, buluşlar, bilimsel ve teknik gelişmeler sonucunda endüstri alanında yapılan yenilik hamlesine denir.

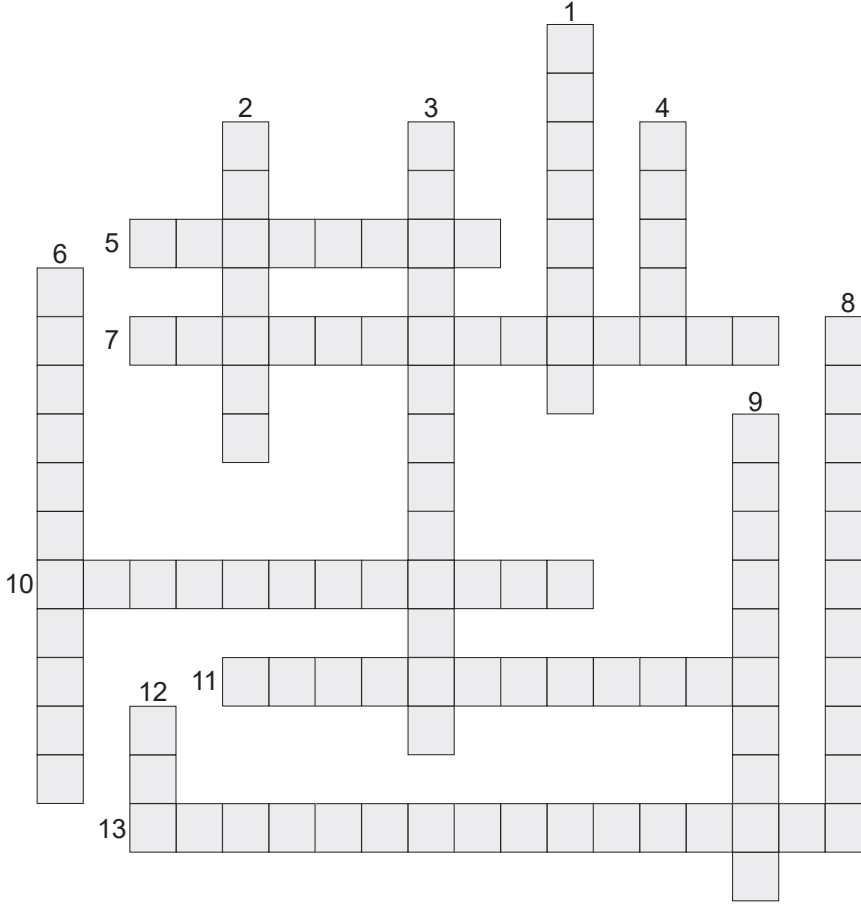
33. Aşağıdaki bulmacayı çözünüz.

SORULAR

- 1839 yılında Sultan Abdülmecid tarafından kabul edilen ve din, dil, ırk ayrımı yapmadan bütün Osmanlı vatandaşlarını kanun önünde eşit kabul eden ferman
- Meşrutiyete karşı çıkarılan 31 Mart ayaklanmasını bastırmak amacıyla Selânik'te hazırlanan ordu
- I. Balkan Savaşına katılmadığı halde II. Balkan Savaşına katılan ülke
- Mustafa Kemal'in Harp okulundan sonra devam ettiği ve kurmay yüzbaşı olarak mezun olduğu okul
15. ve 16. yüzyıllarda Avrupalılar tarafından yeni ticaret yollarının bulunması amacıyla başlatılan ve yeni okyanuslar ile kıtaların bulunmasıyla gerçekleşmiş olan keşifler
- 1789 yılında Fransa'da ortaya çıkan ve tüm dünyaya eşitlik, adalet, hürriyet gibi düşüncelerin yayılmasını sağlayan olay
- Milliyetçilik ve Tükçülük üzerine kaleme aldığı eserlerle Mustafa Kemal'i etkileyen yazar
- Osmanlı Devleti kültür, yönetim, hukuk ve toplumsal alanda Avrupa devletleri gibi modern bir devlet olursa, ülke içindeki gayrimüslimlerin ayrılıktan vazgeçeceğini savunan fikir akımı
- Mustafa Kemal'in Selânik Askeri Rüştiyesinden sonra devam ettiği ve Ömer Naci Efendiden şiir ve edebiyat sevgisini kazandığı okul
- Zübeyde Hanım'ın Mustafa'yı göndermek isteği ilk okul
- Milli egemenlik alanında Mustafa Kemal'i etkileyen Fransız yazar
- Osmanlı Devleti'nin Kuzey Afrika'daki son toprağını da kaybettiği anlaşma
- Ümmetçilik olarak da adlandırılan ve ilk olarak 19. yüzyılda İslam liderleri tarafından ortaya atılmış, Müslüman nüfusun fazla olduğu tüm ülkelerin tek bir çatı altında birleştirilmesi düşüncesi

34. Aşağıdaki bulmacayı çözünüz.

SORULAR

1. Mustafa Kemal'in lise eğitimini aldığı şehir
2. Mustafa Kemal'in doğduğu ve çocukluğunu geçirdiği şehir
3. Fransız İhtilali ile ortaya çıkan ve her millete bir devlet fikri
4. Mustafa Kemal'in askeri ateşe olarak görev yaptığı şehir
5. Mustafa Kemal'in Balkan Savaşları sırasında görevli olduğu yer
6. Osmanlı Devleti'nin Kuzey Afrikadaki son toprak parçası ve Mustafa Kemal'in ilk askeri başarısını kazandığı yer
7. Rönesans ve Reform hareketleri sonucunda Avrupa'da meydana gelen icatlar, buluşlar bilimsel ve teknik gelişmeler sonucunda endüstri alanında yapılan yenilik hamlesi
8. 1876 Yılında yürürlüğe giren Osmanlı ve Türk tarihinin ilk anayasası
9. 1876 Yılında Sultan II. Abdulhamit tarafından kabul edilen, padişah ile birlikte halkın seçtiği meclisinde devlet yönetiminde söz sahibi olduğu yönetim şekli
10. Bir devletin, egemenliğini başka topraklar ve halklar üzerinde kurması ya da genişletmesi karşılıksız olarak kendi çıkarları için kullanması
11. Mustafa Kemal'in batıcılık, hak, adalet ve özgürlük fikirlerinden etkilendiği yazarımız
12. Mustafa Kemal'in Harp Akademisini bitirdikten sonra kurmay yüzbaşı olarak göreve başladığı yer
13. Mustafa Kemal'in annesinin isteği ile önce kayıt yaptıırıp daha sonra asker olmak için ayrıldığı okul

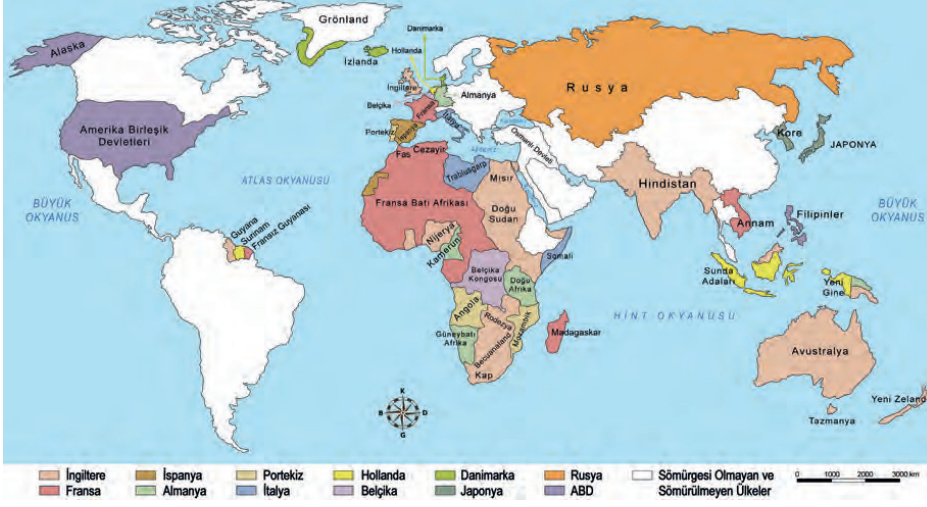
35. Aşağıdaki soruların cevaplarını sözcük avı bulmacasından bularak işaretleyiniz.

1.	Trablusgarp Savaşı sonrasında İtalya ile yapılan antlaşma	
2.	Mustafa Kemal'in doğduğu şehir	
3.	Osmanlı Devleti'nde ortaokula verilen isim	
4.	Avrupa'daki gelişmeleri örnek alan düşünce akımı	
5.	Mustafa Kemal'in ilk görev yeri	
6.	Mustafa Kemal'in en son eğitim gördüğü şehir	
7.	Gülhane Hatt-ı Hümayunu olarak da bilinen ferman	
8.	31 Mart İsyanını bastıran ordunun adı	
9.	Aydınlatma Çağı'nın Fransız yazarlarından biri	
10.	Mustafa Kemal'in askeri ateşe olarak görev yaptığı şehir	

R	A	S	E	L	A	N	İ	K	S	U	J
Ü	F	Ö	B	A	T	I	C	I	L	I	K
Ş	D	A	V	D	B	T	D	D	K	Ş	T
T	M	V	D	S	T	T	F	Y	H	R	O
İ	S	O	F	Y	A	A	Z	H	A	U	Ş
Y	O	L	B	B	D	N	M	R	R	Ü	U
E	C	T	D	Ş	C	Z	N	T	E	R	Ş
D	D	A	Y	A	F	İ	D	R	K	Ş	İ
U	H	İ	Y	M	R	M	D	G	E	M	Ç
A	Z	R	F	S	D	A	T	B	T	L	J
K	E	E	T	İ	S	T	A	N	B	U	L

Aşağıdaki çoktan seçmeli soruları okuyunuz ve cevaplayınız.

1. Aşağıdaki haritada XX. yüzyılın başlarında sömürgeci devletler ve sömürgelerin dağılımı verilmiştir.

Bu haritaya göre aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Güney Amerika kıtasının büyük bölümü sömürgeleştirilmiştir.
B) İngiltere; Asya ve Amerika'da sömürgelere sahiptir.
C) Osmanlı Devleti sömürge yarışına katılmamıştır.
D) İtalya'nın Afrika'nın dışında sömürgesi yoktur.
2. Aşağıdaki haritada Trablusgarp Savaşı sırasında İtalya donanmasının hareketi verilmiştir.

Verilen haritaya göre aşağıdakilerden hangisi söylenebilir?

- A) Osmanlı Devleti Asya, Avrupa ve Afrika kıtalarında varlığını sürdürmektedir.
B) İngiltere Mısır'ı ele geçirerek Afrika'da tam egemenlik sağlamıştır.
C) Kuzey Afrika'daki Osmanlı egemenliği sona ermiştir.
D) İtalya, hem Avrupa hem de Asya'da yayılmıştır.

3. Aşağıdaki görselde Osmanlı Devleti'nin XVII. yüzyılın başlarından itibaren güç kaybetmesine neden olan gelişmeler verilmiştir.

Görselde verilen gelişmeler;

- I. Siyasi
- II. Ekonomik
- III. Eğitim

alanlarından hangileri ile ilişkilendirilebilir?

- A) Yalnız II. B) I ve II. C) I ve III. D) I, II ve III.
4. Aşağıda 20. yüzyıl başlarında Avrupa ve Osmanlı Devleti'nin durumunu gösteren harita verilmiştir.

Haritaya göre Osmanlı Devleti ile ilgili aşağıdaki yorumlardan hangisine ulaşamaz?

- A) Sırbistan, Romanya ve Karadağ bağımsız birer devlettir.
- B) Afrika'nın kuzeyinde Osmanlı egemenliği sınırlıdır.
- C) Trablusgarp ile kara bağlantısı bulunmamaktadır.
- D) Boğazların denetimi İtilaf Devletleri'nin eline geçmiştir.

5.

I. Balkan Savaşı öncesinde Balkanlar

I. Balkan Savaşı sonrasında Balkanlar

I. Balkan Savaşı öncesi ve sonrasını gösteren haritalar incelendiğinde savaş sonrası için aşağıdaki yorumlardan hangisine ulaşılabilir?

- A) Osmanlı Devleti Balkanlarda toprak kaybına uğramıştır.
- B) Bulgaristan'ın Ege Denizi ile bağlantısı kalmamıştır.
- C) Sırbistan egemenlik alanını genişletmiştir.
- D) Balkanlarda yeni bir devlet kurulmuştur.

6. Fransız İhtilali ile ortaya çıkan ve dünyaya yayılan bu düşünceyle eski rejimin dayandığı toplumsal hiyerarşinin ilkeleri çürümüş, kişisel ve ailesel ayrıcalıklar ortadan kalkmıştır.

Buna göre Fransız İhtilali ile dünyaya yayılan düşünce aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Özgürlük
- B) Adalet
- C) Eşitlik
- D) Laiklik

7. Sanayinin gelişmesiyle fabrikalar kurulmaya başlandı. Sanayileşen ülkeler hammaddeye ihtiyaç duydular ve ürettikleri malları satabilecekleri yeni pazar arayışına girdiler. Güçlü olan devletler, geri kalmış ülkeleri birer hammadde kaynağı ve açık pazar olarak gördüler, onlara ait toprakları sömürgeleştirdiler.

Buna göre Sanayi İnkılabı'nın aşağıdaki hangi alanlarda dünyayı etkilediği söylenebilir?

- A) Ekonomik – Kültürel
- B) Ekonomik – Siyasi
- C) Kültürel – Sosyal
- D) Dini – Sosyal

8. 1789 tarihinde gerçekleşen Fransız İhtilali, tüm dünyaya eşitlik, adalet, özgürlük ve ulusçuluk düşüncelerinin yayılmasına ortam hazırladı. Bu durumdan en çok etkilenenler ise Osmanlı Devleti ile Avusturya - Macaristan İmparatorluğu gibi egemenliği altında farklı ulusları barındıran devletler oldu. Bu devletlerin egemenliğinde azınlık statüsünde yaşayan milletler, milliyetçilik düşüncesinin etkisiyle bağımsızlıklarını kazanmak ve kendi milli devletlerini kurmak için mücadeleye giriştiler. Böylece çok uluslu imparatorluklar dağılma sürecine girdi.

Bu parçada Fransız İhtilali'nin;

- I. birden çok topluluktan oluşan devletleri sarsması,
- II. yeni fikir akımlarının yayılmasına neden olması,
- III. ulus devlet anlayışının yaygınlaşmasına yol açması

etkilerinden hangilerine değinilmiştir?

- A) I ve II.
- B) II ve III.
- C) I ve III.
- D) I, II ve III.

9. Fransız İhtilali ile yayılan milliyetçilik akımı, her milletin kendi devletini kurmasını amaçlamıştır. Bu düşünceye göre imparatorlukların içinde yaşayan her millet kendi ulus devletine sahip olmalıdır. Milliyetçilik akımı hızlı bir şekilde yayılmış ve imparatorlukların dağılmasında etkili olmuştur.

Buna göre Osmanlı Devleti'nin aşağıdaki hangi özelliği milliyetçilik akımından olumsuz etkilenmesine neden olmuştur?

- A) Toprak kayıpları yaşaması
- B) Kapitülasyonlar vermesi
- C) Çok uluslu yapısı
- D) Yönetim şekli

10. 1870'te siyasi birliğini tamamlayan İtalya gelişen sanayisine hammadde sağlamak için Osmanlı idaresinin Trablusgarp halkına kötü muamele yaptığını ve uygarlıktan uzak bıraktıklarını bahane ederek 1911'de Trablusgarp'a asker çıkardı. Ancak işgale İngiltere ve Fransa açıkça destek verirken Rusya çekimser kalmış, Almanya açıkça işgale karşı çıkmıştır.

Bu bilgilere göre aşağıdakilerden hangisine ulaşamaz?

- A) Büyük devletler arasında görüş ayrılıkları vardır.
- B) İtalya Trablusgarp'ı demokratikleştirmiştir.
- C) Savaş uluslararası bir meseleye dönüşmüştür.
- D) Savaşta sömürgecilik etkili olmuştur.

11. İtalya ile Osmanlı Devleti arasında imzalanan **Uşi Antlaşması'nın;**

- Trablusgarp ile Bingazi İtalya'ya verilecek,
- Oniki Ada geçici olarak İtalya'ya verilecek,
- Trablusgarp halkı dini bakımdan halifeye bağlı kalacak

maddelerine göre Osmanlı Devleti ile ilgili aşağıdakilerden hangisine ulaşamaz?

- A) Egemenlik alanı genişlemiştir.
- B) Adalarını koruyacak güçte değildir.
- C) Trablusgarp halkı ile kültürel bağları sürdürmeyi amaçlamaktadır.
- D) Toprak kaybetmiştir.

12. XIX. yüzyılda Avrupalı devletlerden yüksek faizle borç alınarak giderler karşılanmaya çalışıldı. İlk kez Kırım Savaşı sırasında alınan borçlar yanlış alanlarda kullanıldı. Devlet, otuz yıl içinde borçlarının faizini dahi ödeyemez hâle gelerek iflas etti. Bunun üzerine alacaklı devletler Düyun-u Umumiye adında uluslararası bir teşkilat kurarak Osmanlı gelir kaynaklarının büyük bir kısmına el koydu.

Buna göre Osmanlı Devleti ile ilgili;

- I. İç işlerine müdahale edilmiştir.
- II. Ekonomik sıkıntılar yaşamaktadır.
- III. Gelirlerinde artış olmuştur.
- IV. Egemenlik hakları kısıtlanmıştır.

yargılardan hangilerine ulaşılabilir?

- A) I ve II.
- B) III ve IV.
- C) I, II ve IV.
- D) I, II, III ve IV.

13. Birçok girişime rağmen sanayileşemeyen ve ekonomisini düzeltemeyen Osmanlı Devleti uzun süren ve genellikle yenilgiyle sonuçlanan savaşların giderlerini karşılayamayınca Kırım Savaşı sırasında ilk kez İngiltere'den borç almıştır. Zamanla diğer Avrupa devletlerinden de borçlanmaya gidilmiştir. Alınan paralar genellikle savaş giderleri ve alt yapı çalışmaları için kullanılmıştır. Osmanlı Devleti borçlarını ödeyemez hâle gelince 1881 yılında Avrupa devletlerinin temsilcilerinden oluşan Düyun-u Umumiye (Genel Borçlar İdaresi) kurulmuş ve Osmanlı Devleti'nin sabit gelir kaynaklarının bazılarına el konulmuştur.

Buna göre Osmanlı Devleti'nin ekonomik durumu ile ilgili aşağıdaki ifadelerden hangisi söylenemez?

- A) Giderleri karşılamak için iç borç almıştır.
- B) Savaşlar, ekonomisini olumsuz etkilemiştir.
- C) Ekonomisini düzeltmek için çabalamıştır.
- D) Ekonomik bağımsızlığını kaybetmiştir.

14. II. Abdülhamit'in 1876 yılında Meşrutiyeti ilan etmesi ile Türk tarihinin ilk anayasası olan Kanun-u Esasi yürürlüğe girmiştir. Bu anayasa doğrultusunda halk kısıtlı da olsa ilk defa seçme ve seçilme hakkı elde ederek yönetime katılmıştır. Ülke genelinde seçimler yapılarak Mebusan Meclisi açılmıştır. Bu mecliste Müslümanların yanı sıra azınlık vekillerinin temsil edilmesi sağlanarak ülke bütünlüğü korunmaya çalışılmıştır. II. Abdülhamit meclis çalışmaları esnasında vekiller arasındaki uzlaşmazlıkları görmüş ve Osmanlı-Rus savaşını bahane ederek Mebusan Meclisi'ni kapatıp, anayasayı rafa kaldırmıştır.

I. Meşrutiyetin İlanı ile ilgili verilen bilgilere göre aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Mebusan Meclisi'nin kapatılma gerekçesi Osmanlı-Rus savaşıdır.
- B) Meşrutiyetin ilanı ile yönetim şeklinde değişiklik yaşanmıştır.
- C) Seçimlere kadın-erkek tüm Osmanlı tebaası katılmıştır.
- D) Milletvekilleri arasında fikir birliği yoktur.

15. Osmanlı Devleti hızla gelişen Avrupa ekonomisi ile her alanda ortaya konan teknik ilerleme ve medeni gelişmelere ayak uyduramamıştır. Bu yüzden Avrupa'ya göre her bakımdan geride kalmış ve bu geri kalmışlıktan kurtulmak için de çeşitli yenilik hareketlerine girişmiştir. İlan edilen Tanzimat ve Islahat Fermanları ile I. ve II. Meşrutiyetin ilanına rağmen, köklü yeniliklere gidilemediği için arzu edilen sonuca da ulaşamamıştır. Öte yandan 1699'dan itibaren devlet devamlı toprak kaybına uğramıştır. Bu kayıpları gidermek için gerekli yenilik ve gelişmeler yapılmadan girilen her yeni savaş da arkası kesilmeyen felaketlere ve daha büyük toprak kayıplarına yol açmıştır.

Bu metne konulabilecek en uygun başlık aşağıdakilerden hangisi olabilir?

- A) Osmanlı'da Fikir Akımları
- B) Osmanlı'yı Kurtarma Çabaları
- C) Osmanlı'da Toprak Kayıpları
- D) Osmanlı Yıkılma Sebepleri

16. Osmanlı Devleti'ndeki bazı aydınlar, "Gayrimüslimlerin Osmanlı Devleti'nden ayrılmaması için kültür, yönetim, hukuk ve toplumsal alanda Avrupa devletleri gibi modern bir devlet olursa, ülke içindeki gayrimüslimler ayrılık fikrinden vazgeçeceklerdir. Böylece devletin dağılması önlenmiş olacaktır." görüşünü savunmuşlardır.

Osmanlı Devleti'ni içinde bulunduğu zor durumdan kurtarmak isteyen aydınların ortaya koydukları bu fikir akımı aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Osmanlıcılık
- B) Ümmetçilik
- C) Türkçülük
- D) Batıcılık

17. Birinci Dünya Savaşı öncesi bazı gelişmeler aşağıda verilmiştir;

- Almanya 1871'de Fransa ile yaptığı savaşı kazanarak milli birliğini kazandı.
- İtalya 1870'te millî birliğini sağladı.
- Bir milletler topluluğu olan Avusturya-Macaristan İmparatorluğu Rus milliyetçiliğinin yayılmasına karşı Almanya'yla yakınlaştı.
- Fransa Almanya'ya kaptırdığı Alsas Loren kömür havzasını geri alabilmek için Rusya'yla yakınlaştı.
- İngiltere, sömürgelerini Almanya'ya kaptırmamak için Alman karşıtı her türlü işbirliğine hazırды.

Bu bilgilere göre aşağıdakilerden hangisine ulaşılamaz?

- A) Fransa toprak kaybına uğramıştır.
- B) Avusturya-Macaristan nüfus yapısı itibarıyla milliyetçi kıskırtmalara açıktır.
- C) İtalya, Almanya'ya rakip hale gelmiştir.
- D) Ekonomik çıkarlar ülkeleri yakınlaştırmaktadır.

18. 19. yüzyılın ikinci yarısında siyasi birliklerini sağlamayı başaran İtalya ve Almanya, dünya güçler dengesini değiştirmiştir. Avrupa'nın büyük devletleri bu yeni tehditlere karşı birlikte hareket etme yoluna gitmiştir.

Verilen bilgilerden çıkarılabilecek sonuç aşağıdakilerden hangisidir?

- A) İngiltere Almanya ile anlaşmıştır.
- B) Avrupa'da egemen güç değişmiştir.
- C) Avrupa'da çıkar ortaklıkları kurulmuştur.
- D) Dünya savaşı bir döneme girmiştir.

19. Osmanlı Devleti 19. yüzyıla önemli toprak kayıpları yaşayarak girmiştir. Denge politikası izleyerek ayakta kalmaya çalışan Osmanlı Devleti siyasi, askeri, sosyal ve ekonomik bakımdan oldukça zayıflamıştır. Bu olumsuzlukların yanı sıra başka sorunlarla da karşı karşıya kalmış ve Fransız İhtilali'nin getirmiş olduğu milliyetçilik akımının etkisiyle devletin içindeki azınlıklar isyan etmişlerdir. Bu isyanlar Osmanlı Devleti'nin dağılma sürecini hızlandırmıştır.

Buna göre aşağıdakilerden hangisi Osmanlı Devleti'nin dağılma sürecine girmesinde etkili olmamıştır?

- A) Ekonomik sıkıntılar
- B) Toprak kayıpları
- C) Milliyetçilik akımı
- D) Denge politikası

20. 19. yüzyılda Osmanlı Devleti dağılma sürecine girdi. Bunun üzerine Osmanlı aydınları ve devlet adamları dağılmayı önlemeye yönelik çözüm yolları aramışlardır. Namık Kemal ve Ziya Paşa gibi aydınlar devletin sınırları içinde yaşayanları hangi din ve milletten olursa olsun kaynaştırmayı düşünmüşler ve haklar bakımından herkesin eşit olması gerektiğini savunmuşlardır.

Verilen bilgide Osmanlı Devleti'ni dağılmaktan kurtarmak için ortaya atılan fikir akımı aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Osmanlıcılık
- B) İslamcılık
- C) Türkçülük
- D) Batıcılık

21. Fransız İhtilali ile ortaya çıkan, her ulusun kendi devletini kurma ve geleceğini belirleme hakkı olarak tanımlanan milliyetçilik fikri özellikle çok uluslu devletleri olumsuz etkilemiştir. Bu düşünceden etkilenen azınlıkların ayrılıkçı isyanlarını önlemek için Osmanlı Devleti, Tanzimat ve Islahat Fermanları ile hak ve özgürlükleri genişleterek I. ve II. Meşrutiyet ile halkı yönetime dâhil etmiştir.

Buna göre Osmanlı Devleti ile ilgili;

- I. Bünyesinde birden fazla millet yaşamaktadır.
- II. Aldığı tedbirler başarıya ulaşmıştır.
- III. Fransız İhtilali fikirlerinin Osmanlı topraklarında yayılması engellenmiştir.

yargılarından hangilerine ulaşılabilir?

- A) Yalnız I.
- B) Yalnız II.
- C) II ve III.
- D) I, II ve III.

22. Coğrafi keşiflerden sonra " Artık tüm dünyanın ürünleri, zenginlikleri yeni ticaret yollarından, batıya akarken Afrika yoksullaşıyordu."

diyen bir tarihçi aşağıdaki kavramlardan hangisine işaret etmektedir?

- A) Kültürel Etkileşim
- B) Küresel Ticaret
- C) Sömürgecilik
- D) Adalet

23. Fransız ihtilali sonrası başlayan milliyetçilik akımının etkisiyle Osmanlı Devleti'nde yaşayan azınlıklar bağımsızlık talebiyle Osmanlıya karşı isyan hareketlerini başlatmışlardır. Osmanlı Devleti'nde ise devlet adamları azınlıkların bu ayrılıkçı tutumuna karşı farklı dönemlerde bazı önlemler alarak azınlıkların ayrılmasını önlemeyi amaçlamıştır.

Aşağıdakilerden hangisi Osmanlı Devleti'nin azınlıklara karşı aldığı önlemler arasında gösterilemez?

- A) Düyun-u Umumiye'nin kurulması
- B) Meşrutiyetin ilanı
- C) Tanzimat Fermanı
- D) Islahat Fermanı

24. Osmanlı Devleti, kuruluşundan 18. yüzyıla kadar dünya devletleri arasındaki güçlü konumunu ve üstünlüğünü sürdürmeyi başardı fakat bu yüzyıldan sonra hem devlet içindeki hem de Avrupa'daki değişikliklerin etkisiyle gücünü kaybetmeye başladı. Ülkenin kötü yönetilmesi, üst üste yaşanan toprak kayıpları ve Avrupa'daki teknolojik gelişmelerin yeterince takip edilmemesi gibi olaylar Osmanlı gibi büyük bir devletin yıkılma sürecini daha da hızlandırdı.

Verilen metinde, Osmanlı Devleti'nin yıkılış sürecini hızlandıran olaylar arasında aşağıdakilerden hangisine değinilmemiştir?

- A) Avrupa'daki gelişmelere kayıtsız kalınması
- B) Ordudaki siyasi görüş ayrılıkları
- C) Ülke yönetimindeki bozulma
- D) Toprak kayıplarının artması

26. Osmanlı Devleti'ni dağılmaktan kurtarmak için ortaya atılan fikir akımlarının bazılarının amaçları şunlardır:

- İslami kuralların devlet hayatına tam anlamıyla hakim olmasını sağlamak
- Batının bilim ve tekniğini alarak Osmanlı Devleti'ni geri kalmışlıktan kurtarmak
- Yeryüzündeki bütün Türkleri tek bir yurt ve tek bir bayrak altında birleştirmek

Bu amaçlar arasında aşağıdaki fikir akımlarının hangisine yer verilmemiştir?

- A) Osmanlıcılık
- B) Ümmetçilik
- C) Turancılık
- D) Batıcılık

25. Avrupalı Devletlerin parçalanmayı destekleyici tutumları gayrimüslim halkı cesaretlendirdi. Osmanlı Devleti buna engel olmak için önemli adımlar atmaya başladı. Ancak II. Meşrutiyet'in ilanından kısa bir süre sonra Berlin Antlaşması ile Sırbistan, Karadağ ve Romanya'nın Osmanlı Devleti'nden ayrılarak bağımsızlıklarını kazanmaları ile Osmanlıcılık fikrinin uygulanamayacağı anlaşıldı.

Bu parçaya göre aşağıdaki yargılardan hangisine ulaşamaz?

- A) Osmanlıcılık fikri amacına ulaşmamıştır.
- B) Osmanlı Devleti toprak kaybetmiştir.
- C) Berlin Antlaşması ile Osmanlı Devleti üstünlük sağlamıştır.
- D) Azınlıklar Osmanlı Devleti'ne karşı isyan etmiştir.

27. Trablusgarp Savaşı'nda Osmanlı Devleti'nin oldukça zayıfladığının anlaşılması, Balkan devletlerini cesaretlendirmişti. Bütün bu gelişmeler üzerine Yunanistan, Sırbistan, Karadağ ve Bulgaristan ittifak yaparak 1912 yılı Ekim ayında Osmanlı Devleti'ne karşı saldırıya geçti ve I. Balkan Savaşı başladı.

Verilen bilgiye göre aşağıdakilerden hangisine ulaşamaz?

- A) Trablusgarp Savaşı Osmanlı Devleti'nin askeri durumunu göstermiştir.
- B) Savaş Balkan Devletleri ile Osmanlı Devleti arasında olmuştur.
- C) Birden fazla devlet Osmanlı Devleti'ne savaş açmıştır.
- D) I. Balkan Savaşı'nda Almanya, Osmanlı Devleti'nin yanında yer almıştır.

28. 19. yüzyılda Osmanlı Devleti'nin, uzun süren savaşlardan genellikle yenik ayrılması sonucu, savaş giderleri artmıştır. Bu giderleri ödemekte zorlanan Osmanlı Devleti, Kırım Savaşı sırasında İngiltere'den borç almıştır. Giderler arttıkça borç alınan devlet sayısı ve borç miktarı artmıştır. Zamanla alınan borçlar ödenemez duruma gelmiş, alacaklı devletlerin temsilcilerinden oluşan Düyun-u Umumiye idaresi kurulmuştur. Böylece Osmanlı Devleti'nin düzenli gelir kaynakları Düyun-u Umumiye tarafından denetim altına alınmıştır.

Bu bilgiye göre Osmanlı Devleti ile ilgili aşağıdaki yargılardan hangisine ulaşamaz?

- A) Ekonomik sıkıntılar yaşamaktadır.
- B) Egemenlik hakları korunmaktadır.
- C) İç işlerine müdahale edilmektedir.
- D) Dış borçlanmaya gidilmiştir.

29. 19. yüzyıldan itibaren Osmanlı Devleti'ni dağıltan ve yıkılmaktan kurtarmak için çareler arandı. Bu yüzyıldan itibaren ortaya atılan fikir akımları ve yenileşme çalışmaları sorunları çözemediği gibi toplum içindeki ayrılıkları da ortadan kaldırmaya yetmedi. Bunun nedeni bu fikirlerin toplumun geneline yayılamaması ve milliyetçilik akımının sonucu olarak ortaya çıkan bağımsızlık hareketlerinin giderek hız kazanmasıydı.

Buna göre aşağıdaki yargılardan hangisine ulaşamaz?

- A) Osmanlı Devleti'ni içinde bulunduğu durumdan kurtarmak için çözümler arandığı
- B) Ortaya atılan fikir akımlarının toplum tarafından kabul görmediği
- C) Yenileşme çalışmalarının sorunlara çare olmadığı
- D) Milliyetçilik akımının imparatorlukları olumlu etkilediği

30. Fransız İhtilali ile dünyada yayılmaya başlayan hürriyet, eşitlik, adalet gibi fikirlerden etkilenen ve Jön Türkler olarak bilinen bu grup, azınlık isyanlarını önlemek için farklı bir fikir ortaya koymuştur. Jön Türkler'e göre azınlıkların isyan etmesinin temel nedeni, padişahın ülkeyi tek başına yönetmesidir. Jön Türklerin bu düşüncesi doğrultusunda Osmanlı Devleti'nde I. Meşrutiyet ilan edilmiştir. Türk tarihinin ilk anayasası olarak bilinen Kanun-i Esasi hazırlanmıştır. Anayasaya göre yapılan seçimlerin ardından Mebusan Meclisi açılmıştır.

Bu bilgiye göre Jön Türklerin aşağıdaki verilenlerden hangisini amaçladığı söylenebilir?

- A) Halkın yönetime katılmasını sağlamak
- B) Bağımsız bir ekonomi oluşturmak
- C) Padişahın otoritesini güçlendirmek
- D) Azınlık isyanlarını engellemek

31. "Avrupa'daki ulusçu akımların da etkisiyle Osmanlı'daki azınlıkların milliyetçi ayaklanmalarına karşı tepki olarak doğmuş düşünce akımıdır."

Bu açıklamayı yapan bir tarihçi aşağıdaki fikir akımlarından hangisinden bahsetmektedir?

- A) Osmanlıcılık
- B) İslamcılık
- C) Türkçülük
- D) Batıcılık

32. Ziya Gökalp, Yusuf Akçura, Gasprıralı İsmail ve Mehmet Emin Yurdakul gibi aydınların savunduğu bu fikir akımına göre Osmanlı Devleti dini, dili, soyu ve ülküsü bir olan topluma dayanarak ayakta kalabilirdi. Türkçülük akımı, Osmanlı yönetimi altında yaşayan Türkler'e millî bilinç kazandırmayı amaçlamıştır.

Bu bilgide Türkçülük akımı ile ilgili aşağıdaki sorulardan hangisinin cevabı yoktur?

- A) Hangi dönemde etkisini yitirmiştir?
- B) Osmanlı Devleti nasıl kurtarılabilirdi?
- C) Kimler tarafından savunulmaktadır?
- D) Ortaya çıkış amacı nedir?

33. 1839 yılında ilan edilen Tanzimat Fermanının bazı maddeleri şunlardır:

- Müslüman ve Hristiyan bütün tebaanın ırz, namus, can ve mal güvenliğinin sağlanması
- Vergilerin, kanunlarla tayin edilmiş usullere göre alınması
- Bir kimsenin suçundan dolayı onun varisleri, çoluğu çocuğu sorumlu değildir.

Buna göre Tanzimat Fermanında aşağıdaki ilkelerden hangisine yer verilmemiştir?

- A) Ceza sorumluluğunun şahsiliği
- B) Kişi dokunulmazlığı
- C) Vergide kanunilik
- D) Hak arama hürriyeti

34. Trablusgarp Savaşı'nda donanmayı arkalarına alan İtalyanlar kıyı kentlerini ele geçirmişler ancak içeri- lere sokulamamışlardı. Türkler, İtalyanların üzerine yürüdüler. Silahlanmış tüm Kuzey Afrika topyekûn Türkler' in arkasındaydı. Kutsal savaş, cihat ilan edil- mişti. Libya'nın her yanından, Sahra Çölü ve Kufrak Vahası'ndan kabileler Müslüman kardeşlerinin yanın- da yer almak için toplanmaktaydılar. Genç subaylar Mustafa Kemal ve Enver'i görmek üzere karargâha koşuyorlardı.

Bu bilgilere göre Trablusgarp savaşında açığa vuran fikir akımı aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Osmanlıcılık
- B) Ümmetçilik
- C) Türkçülük
- D) Batıcılık

35.

Osmanlı Devleti; Batı Trakya, Makedonya, Arnavutluk, Ege Adaları ve Oniki Ada'yı kaybetti. Balkanlardaki Osmanlı hâkimiyetinin sona ermesi üzerine burada yaşayan Türkler, azınlık durumuna düştüler. Türklerin çeşitli baskılarla karşı karşıya kalmaları nedeniyle Balkanlardan Anadolu'ya büyük bir göç hareketi başladı. Balkan Savaşları sonrası anavatanına göç eden Türklere ait yukarıdaki görsel, başka bir devletin hâkimiyeti altında yaşamaktansa her ne şartta olursa olsun Anadolu'ya dönme gayretini göstermektedir.

Verilen metne göre;

- I. Türkler, bağımsız yaşamak için yaşadıkları yeri terk etmişlerdir.
- II. Balkanlarda Türk nüfusunda azalma yaşanmıştır.
- III. Osmanlı Devleti toprak kaybetmiştir.

yargılarından hangilerine ulaşılabilir?

- A) I ve II.
- B) I ve III.
- C) II ve III.
- D) I, II ve III.

36. Mustafa Kemal 1899 yılında İstanbul Harp okuluna başlamıştır. Bu okuldaki başarısıyla öğretmenlerinin kısa sürede dikkatini çekmiş ve sınıf çavuşluğuna yükselmiştir.

Verilen durumda Mustafa Kemal'in aşağıdaki kişilik özelliklerinden hangisi vurgulanmıştır?

- A) İleri görüşlülük
- B) Vatanseverlik
- C) Açık sözlülük
- D) Liderlik

37. Sosyal Bilgiler Öğretmeni Gamze Hanım öğrencilerine Atatürk'ün doğup ilk çocukluk yıllarını geçirdiği şehir olan Selânik'e gezi düzenlemiştir.

Gezi dönüşü okulda öğrencilerinin gezideki yerlerden hangilerini hatırladığını sorunca bazı öğrenciler cevapları vermişlerdir:

Burcu: Aziz Dimitrious Kilisesi ve Kutsal Havariler Tapınağı

Ahmet: Selânik Yahudi Müzesi ve İtalyan Sinagogu

Merve: Alaca İmaret Camisi

Öğrencilerin verdiği cevaplara göre Selanik ile ilgili aşağıdakilerden hangisine ulaşılabilir?

- A) Ticaret yolları üzerinde olması
- B) Modernleşmeye öncü olması
- C) Çok kültürlü olması
- D) Liman şehri olması

38. "Mustafa Kemal'in doğum ayı ya hiç yazılmaz ya da yanlış olarak bir sonbahar ayı gösterilir. Hâlbuki kendisinden işittiğime göre bir ilkbahar günü doğmuş olduğunu, hatta bunun mayıs ayına tesadüf ettiğini söylerdi. Nitekim bir gün Cumhurbaşkanlığı Umumî Kâtibi Hasan Rıza Soyak, Atatürk'e yabancı bir memleketten gelen ve bir ansiklopedi içinde olan mektubu göstermişti. Bunda Atatürk'ün biyografisi isteniyor, aynı zamanda özellikle doğum gününün kaydedilmesi rica ediliyordu. Atatürk bunun üzerine düşündü fakat bu günü kendisi de bilmiyordu ancak annesinden işittiğine göre, bir bahar mevsiminde doğmuş olduğunu hatırladı. Ay ve gün için ise aynen şöyle dediğini hatırlıyorum: "Bu, bir 19 Mayıs günü niçin olmasın."

Yukarıda verilen metne göre Mustafa Kemal'in doğduğu yıllarda Osmanlı Devleti için;

- I. Dağılma dönemini yaşamaktadır.
- II. Nüfus kayıtları sağlıklı tutulmamaktadır.
- III. Çok uluslu bir yapıya sahiptir.

yargılarından hangilerine ulaşılmaktadır?

- A) Yalnız I
- B) I ve II
- C) Yalnız II
- D) I,II ve III

39. Selânik Askerî Rüştiyesinde matematik öğretmeni bir gün: 'Aranızda kimler kendine güvenirse kalsın. Onları müzakereci yapacağım.' demişti. Ayağa öyle öğrenciler kalktı ki bunları gören Mustafa kendini ortaya atmaya cesaret edemedi fakat içlerinden birinin emri altına girecekti. Bu da ağırına gitti. Birden kalktı: "Ben daha iyi yaparım." dedi ve yaptı. O günden sonra sınıfının müzakerecisi oldu.

Yukarıdaki metinde Mustafa Kemal'in hangi kişilik özelliğinden bahsedilmiştir?

- A) İleri görüşlülük
- B) Çok yönlü olma
- C) Gerçekçilik
- D) Liderlik

40. "Mahallemizde Binbaşı Kadri Bey adında bir komşumuz oturuyordu. Oğlu Ahmet askerî rüştiyeye devam ediyor ve okul elbiselerini giyiyordu. Onu gördükçe ben de böyle elbise giymeye hevesleniyordum. Sonra sokaklarda subaylar görüyordum. Onların derecesine ulaşmak için takip edilmesi gereken yolun askerî rüştiyeye girmek olduğunu anlıyordum. O sırada annem Selânik'e gelmişti. Askerî rüştiyeye girmek istediğimi söyledim. Annem askerlikten pek korkardı. Asker olmama karşı çıktı. Giriş sınavı zamanı gelince ona sezdirmeden sınavı verdim ve askerî rüştiyeye kaydoldum. Böylece anneme karşı bir oldu bitti yaptım."

Mustafa Kemal'in kendi anlatımından yola çıkarak aşağıdakilerden hangisini küçük yaşta kazandığı söylenebilir?

- A) Komşuluk ilişkilerini önemsemesi
- B) Aile kurumuna önem vermesi
- C) Kararlarının arkasında durması
- D) Memuriyete olan ilgisi

41. “Eğer hitabet hocamız imdadıma yetişmeseydi, ben de şair olup çıkacaktım çünkü hevesim vardı. Asım Efendi bir gün beni çağırdı: “Bak oğlum Mustafa dedi, şiiri filan bırak. Bu iş senin iyi asker olmana mani olur. Diğer hocalarınla da konuştum. Onlar da benim gibi düşünüyorlar. Sen Naci’ye bakma, o hayalperest bir çocuk. İleride belki iyi bir şair ve hatip olabilir fakat askerlik mesleğinde katiyen yükselemez.” Hocamın ne kadar haklı olduğunu hadiseler ispat etti. Çok arzu ettiği hâlde Naci, Erkânıharp (kurmay) zabiti olamadı.”

Metne göre yakın arkadaşı Ömer Naci, Mustafa Kemal’i hangi alanda etkilemiştir?

- A) Geometri
- B) Edebiyat
- C) Felsefe
- D) Tarih

42. “Çocukluğuma dair ilk hatırladığım şey, mektebe gitmek meselesine aittir. Bundan dolayı annemle babam arasında anlaşmazlık vardı. Annem, ilahilerle mektebe başlamamı ve mahalle mektebine gitmemi istiyordu. Gümrük memuru olan babam, o zaman yeni açılan modern tarzda eğitim veren Şemsi Efendi’nin mektebine devam etmemi ve yeni usul üzerine okumamı istemekteydi. Nihayet, babam işi ustalıkla halletti. Evvela mahalle mektebine başladım. Bu suretle annemin gönlü yapılmış oldu. Birkaç gün sonra da mahalle mektebinden çıktım. Şemsi Efendi’nin mektebine kaydedildim.”

Mustafa Kemal ile yapılan bu mülakatta aşağıdaki yargılardan hangisine ulaşamaz?

- A) Annesi ve babası arasında eğitim konusunda görüş ayrılığı yaşanmıştır.
- B) Öğrencilik yıllarında Osmanlı Devleti’nde eğitim birliği yoktur.
- C) Babası askeri okula gitmesini istemektedir.
- D) Annesi geleneksel eğitimden yanadır.

43. Mustafa Kemal’in eğitim gördüğü okullardan bazıları şunlardır:

Selanik-Şemsi Efendi İlkokulu

Manastır-Askeri İdadı

İstanbul-Harp Akademisi

Verilen bilgilere göre Mustafa Kemal ile ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Sivil ve askeri okullarda eğitimine devam etmiştir.
- B) Farklı şehirlerde eğitim görmüştür.
- C) Gelişiminde öğrenim hayatının etkisi vardır.
- D) Askeri okullar Manastır kentinde yoğunlaşmıştır.

44. “...Selânik, dağ eteklerinden yukarıya doğru tırmanan, büyük, durgun körfezinin sularına yayılan ve çevresindeki Roma, Bizans ve Türk surlarının sınırlarını çoktan aşmış, çağdaş Batı ölçütlerindeki rihtim ve bulvarları boyunca iyice gelişmiş bir kent görünümündeydi. Yıkık istihkâmlarının üzerindeki karmaşık çatıların arasından minareler ve çan kuleleri yükselirdi...

Kent, 1889’da Sırbistan ve Viyana üzerinden demir yoluyla Avrupa’ya bağlanmıştır. Diğer bir demir yolu hattı da kenti, Bulgaristan üzerinden Avrupa’ya ve İstanbul’a bağlamaktaydı. Kentin elektrik ağı 1889’da kurulmuştur. Bu süreçte dokuma fabrikalarında pamuklu ve yünlü kumaş üretilmiş, yabancıların kontrolündeki Düyun-u Umumiye İdaresinin bir bölümü olan ve reji olarak bilinen devlet tekelinin himayesinde önemli ölçüde tütün ihraç edilmiştir.

19. yüzyılın son kırk yılında, Selânik’in nüfusu yetmiş binden yüz binin üzerine çıkmıştır. Bu süreçte Teselya’dan ve diğer yerlerden gelen göçmenler kentin Müslüman nüfusunu artırmıştır.”

Verilen metinde Selanik ile ilgili aşağıdakilerden hangisine ulaşamaz?

- A) Ekonomik faaliyetleri
- B) İnanç özgürlüğü
- C) Askeri yapı
- D) Ulaşım ağı

45. “Güzel söylemek ve yazmak isteği kalıcı idi. İstanbul’daki Harp Okulunda ders aralarında kompozisyon alıştırmaları yapıyorduk. Saati elimize alıyor ‘Bu kadar dakika sen, bu kadar dakika ben söyleyeceğim.’ diye yarışmalar düzenliyor ve tartışmalar yapıyorduk. Okulun öğrencileri arasında okunmak üzere el yazımızla bir okul gazetesi çıkardık. Sınıf içinde küçük bir teşkilatımız vardı. Ben gazetenin yönetim kurulunda idim. Gazetenin yazılarını çoğunlukla ben yazıyordum.”

Buna göre Harp Okulunun Mustafa Kemal’e aşağıdaki hangi yönüne katkı sağladığı savunulabilir?

- A) Hitabet yeteneği
- B) İnkılapçılık
- C) Barışseverlik
- D) İleri görüşlülük

46. Mustafa Kemal bir anısını şu şekilde anlatmıştır:

“Selânik Mülkiye Rüştiyesinde iken mahallemizdeki Binbaşı Kadri Bey’in oğlu Ahmet, askerî rüştiyeye devam ediyor ve askerî üniforma giyiyordu. Onu gördükçe ben de böyle giyinmeye hevesleniyordum. Sonra sokaklarda subaylar görüyordum. Subay olmak için önce askerî rüştiyeye girmek gerektiğini anlıyordum. O sırada annem Selânik’e gelmişti. Askerî rüştiyeye girmek istediğimi ona söyledim. Annem asker olmamı istemiyordu. Sınav zamanı ona sezdirmeden rüştiyeye giderek sınava girdim.”

Verilen metinde Mustafa Kemal ile ilgili;

- I. Kararlı bir kişiliğe sahiptir.
- II. Meslek seçiminde çevresi etkilidir.
- III. Karşılaştığı sorunu aşmasını bilmiştir.

yargılarından hangilerine ulaşılabilir?

- A) Yalnız I.
- B) Yalnız II.
- C) II ve III.
- D) I, II ve III.

47. Avrupalı devletlerin gerçekleştirdiği Coğrafi Keşifler’den sonra Akdeniz limanlarındaki ticaret Atlas Okyanusu kıyısındaki limanlara kaymıştır. Gümrük geliri kaybına uğrayan Osmanlı Devleti, Akdeniz ticaretini yeniden canlandırmak için bazı Avrupalı Devletlere ticari ve hukuki kolaylıklar sağlamıştır.

Buna göre aşağıdaki sonuçlardan hangisine ulaşılabilir?

- A) Avrupalı devletler tarafından Osmanlı Devleti’ne kapitülasyonlar verilmiştir.
- B) Avrupa’da yaşanan gelişmeler Osmanlı Devleti’ni ekonomik yönden olumsuz etkilemiştir.
- C) Coğrafi Keşifler’in temel sonuçları askeri ve siyasi alanda görülmüştür.
- D) Avrupalı devletler Osmanlı Devleti karşısında geri kalmıştır.

48. “Komşumuz Binbaşı Kadri Beydi. Onun oğlu Ahmet askeri okula gidiyordu. Askeri mektep elbiseleri giyiyordu. Onu görünce bende böyle elbiseler giymeye hevesleniyordum. Sokaklarda zabıtlar (subay) görüyordum. Onların derecesine varmak için takip edilmesi lazım gelen yolun askeri rüştiyeye girmek olduğunu anladım.”

Mustafa Kemal’in anlatımına göre askerlik mesleğine yönelmesinde aşağıdakilerden hangisinin etkili olduğu söylenebilir?

- A) Sosyal çevresi
- B) Öğretmenleri
- C) Babası
- D) Annesi

49. Mustafa ile annesi arasında geçen bir konuşma:

“...Makbule Hanım'ın anlattığına göre ana oğul arasında bir tartışma başlıyor. Zübeyde Hanım ‘Ben seni asker yapamam. Baban gibi tüccar yapacağım!’ diyor. Mustafa ısrarla ‘Ben mutlak asker olacağım. Omzumda basma topu taşıyamam!’ diye çıkışıyor ve ayak diriyor fakat fayda etmiyor, annesi resmi evrakı mühürlemeyeceğini söylüyor...”

Mustafa ile annesi arasında geçen bu konuşma, Mustafa hangi okula başlamadan önce gerçekleşmiş olabilir?

- A) Manastır Askeri İdadisi
- B) İstanbul Harp Akademisi
- C) Selânik Askeri Rüştiyesi
- D) Şemsi Efendi İlkokulu

50. 14 Temmuz 1922 günü Büyük Fransız Devrimi'nin yıl dönümünde Fransız Konsolosluğu'nda konuşan Mustafa Kemal: “Bu devrim Fransız Milletinin sine-sinde parlamış ise de sonuçları dünyayı kaplamıştır. Özgürlük ve bağımsızlık için savaşıyan Türkiye halkının bu konudaki duyarlılığı kuşkusuz daha büyüktür.” demiştir.

Gazi Mustafa Kemal bu sözü ile Fransız İhtilali'nin;

- I. Hürriyetçilik
- II. Milliyetçilik
- III. Evrensellik

yönlerinden hangilerini vurgulamıştır?

- A) Yalnız I.
- B) I ve II.
- C) II ve III.
- D) I, II ve III.

51. Mustafa Kemal'in Harp Akademisinde aldığı eğitim, onun hem vatan, millet ve Türklük fikirlerinin olgunlaşmasında hem de Batı'ya dönük “çağdaşlaşma” düşüncelerinin gelişmesinde önemli bir etkiye sahiptir.

Buna göre, Harp Akademisinde aldığı eğitim, Mustafa Kemal'in kişilik özelliklerinden hangilerinin gelişmesine katkı sağlamıştır?

- A) Vatan ve millet sevgisi - İnkılapçılığı
- B) İleri görüşlülüğü – Çok yönlülüğü
- C) Açık sözlülüğü - İdealistliği
- D) Milliyetçiliği - Kararlılığı

- 52.** I. Selânik Mülkiye Rüştiyesi
II. İstanbul Harp Akademisi
III. Mahalle Mektebi
IV. Şemsi Efendi İlkokulu

Yukarıda yer alan Mustafa Kemal'in öğrenim gördüğü okullardan hangileri askeri okuldur?

- A) Yalnız I.
- B) Yalnız II.
- C) II ve IV.
- D) I, III ve IV.

53. Okuldaki ikinci yılında öğretmenlerinden Yüzbaşı Mustafa, ona sevgi ve yakınlık göstermiştir. Onu yardımcı öğretmen yaparak alt sınıflarla ilgilenmeyle görevlendirmiştir, aynı zamanda Mustafa kendi sınıfının da müzakerecisidir. Onu kendisinden ayırmak için de olgun anlamına gelen ikinci bir isim olarak ona Kemal ismini vermiştir. Bu durum sonrasında o, artık Mustafa Kemal olarak tanınacaktır.

Yukarıdaki metinde Mustafa'nın hangi kişilik özelliğine değinilmemiştir?

- A) Sorumluluk sahibi olmak
- B) İleri görüşlülük
- C) Çok yönlülük
- D) Liderlik

54. Selânik şehrinin bazı özellikleri şunlardır:

- Farklı milletlerin bir arada yaşaması
- İşlek bir limanının olması
- Farklı fikirlere açık bir yer olması

Selânik'in verilen özellikleri aşağıdaki alanlardan hangisi ile ilişkilendirilemez?

- A) Sosyal
- B) Kültürel
- C) Ekonomik
- D) Dini

55. Mustafa Kemal, vatan ve millet sevgisinin oluşmasında Namık Kemal'den; hak, adalet ve özgürlük kavramlarında Tevfik Fikret'ten; Türk milliyetçiliği duygusunda Ziya Gökalp'ten; milli kültür, milli birlik ve beraberlik konularında ise Mehmet Emin Yurdakul'dan etkilenmiştir.

Bu bilgilere göre Mustafa Kemal ile ilgili aşağıdakilerden hangisine ulaşamaz?

- A) Aydınlanma Çağı düşünürlerinin eserlerini okumuştur.
- B) Vatansever yazarları takip etmiştir.
- C) Milliyetçilik duygusu artmıştır.
- D) Tevfik Fikret'ten etkilenmiştir.

56. Mustafa Kemal'in sınıf arkadaşı Ali Fuat; "Memlekette hürriyet yoktu. Biz genç Harbiyeliler, Fransız İhtilali Beyannamesi'nde insan hak ve hürriyetlerine verilen önemi gizli de olsa okumuş ve öğrenmiştik. Mustafa Kemal'i üçüncü sınıfta meşgul eden önemli şey, işte bu hürriyet meselesi idi." demiştir.

Bu bilgilere göre Fransız İhtilali'nin Mustafa Kemal'i daha çok hangi fikir açısından etkilediği söylenebilir?

- A) Milli Egemenlik
- B) Özgürlük
- C) Adalet
- D) Eşitlik

57. Mustafa Kemal, Manastır Askerî İdadisinde öğrenci iken şair Mehmet Emin Yurdakul'un; "**Ben bir Türk'üm, dinim, cinsim uludur.**" mısrasıyla başlayan şiiri okumuş ve bu düşünceleri her zaman önemsemiştir.

Buna göre şairin, Mustafa Kemal'in fikir hayatında;

- I. Milli Egemenlik
- II. Milliyetçilik
- III. Laiklik

düşüncelerinden hangilerinin oluşmasında katkı sağladığı söylenebilir?

- A) Yalnız I.
- B) Yalnız II.
- C) I ve II.
- D) I, II ve III.

58. Kolağası Mehmet Tevfik Bey değerli ve milliyetçi bir Türk subayıydı. Türk tarihini iyi biliyor ve öğrencilerine tarih zevkini veriyordu. Mustafa Kemal, Türk tarihini bütün genişliği ve derinliği ile kavramış olan hocasından daima saygı ile söz etmiştir. "**Mehmet Tevfik Bey'e minnet borcum vardır, bana yeni bir ufuk açtı.**" demiştir.

Mustafa Kemal'in, Kolağası Mehmet Tevfik Bey'e duyduğu minnetin gerekçesi aşağıdakilerden hangisi olabilir?

- A) İleriyi görebilmesini sağlaması ve bakış açısını genişletmesi
- B) Akılcı ve bilimsel bir düşünce yapısı kazandırması
- C) İyi bir asker olarak yetişmesini sağlaması
- D) Kültürüne olan bağlılığını güçlendirmesi

59. Mustafa Kemal 1910 yılında orduyu temsilen Picardie'de yapılacak askeri manevraları izlemesi amacıyla Fransa'ya gönderilmiştir. Burada gördüğü uçaklar için, "Uçaklar savaşlarda çok önemli rol oynayacaktır." demiştir. Fransa'da Osmanlı Devleti'ni başarıyla temsil etmiştir.

Mustafa Kemal'in bu parçada geçen sözünden hangi kişilik özelliği çıkarılabilir?

- A) Vatanseverlik
- B) İleri görüşlülük
- C) Çok yönlülük
- D) İnkılapçılık

60. Selânik, önemli bir liman şehri olmanın yanında demir yolu ile de Belgrad, Manastır ve İstanbul gibi önemli şehirlere bağlanmaktaydı. Bu durum Selânik'in hem Batı ile etkileşimini kolaylaştırmış hem de sosyal ve kültürel yönden gelişmesine zemin hazırlamıştır. Avrupa'da çıkarılan gazete, dergi ve kitaplardaki fikirler çok uluslu yapıya sahip olan Selânik üzerinden Osmanlı ülkesine yayılıyordu.

Buna göre Selânik kentinin aşağıdaki özelliklerinden hangisine vurgu yapılmamıştır?

- A) Kültürel yönden gelişmişliğine
- B) Farklı kentlerle bağlantısına
- C) Deniz kıyısında bulunmasına
- D) Askeri açıdan önemi

61. Tevfik Fikret'in ölümünden üç yıl sonra Mustafa Kemal, Aşyan'a çıkarken at biniciliği hocası Emin Bey'e, "Ben inkılap ruhunu ondan aldım. Ziyaret edeceğim yerlerin başında elbette ki Aşyan gelir." der.

Bu sözle Mustafa Kemal, Tevfik Fikret'in fikirlerinden hangi yönde etkilendiğini ifade etmiş olabilir?

- A) Cumhuriyetçilik
- B) Yurtseverlik
- C) Yenilikçilik
- D) Barışçılık

62. Selânik'te inançlıların namazdan önce yıkanmaları için şart olan kent hamamlarının sayısı oldukça fazlaydı. Yunanistan'ın en büyük, Selânik'in ise ilk Osmanlı hamamı olan "Bey Hamamı (Cennet Hamamı) 1444 yılında inşa edilmiştir. Günümüze kadar ulaşan diğer yapılar ise Louloudadika bölgesindeki "Paşa Hamamı" (Her ikisi de 16. yüzyıla aittir) "Yahudi Hamamı" ve "Yeni Hamam" dır.

Bu metne göre Selânik'te aşağıdaki konulardan hangisinin önemsendiği söylenebilir?

- A) Dış ilişkiler
- B) Mimari
- C) Ticaret
- D) Temizlik

63. Mustafa'nın doğduğu ve çocukluğunun geçtiği Selânik, Osmanlı Devleti'nin Rumeli'deki gelişmiş şehirlerinden biriydi. İşlek bir limana sahip olmasının yanı sıra Avrupa'yla olan demir yolu bağlantısı, şehirde ticari hayatı canlandırmıştı. Türklerle birlikte Rumlar, Sırlar, Yunanlılar, Bulgarlar ve Yahudiler bir arada huzur içerisinde yaşıyorlardı.

Buna göre Selânik şehrinin hangi yapısına değinilmemiştir?

- A) Ekonomik
- B) Etnik
- C) Kültürel
- D) Ulaşım

64. Mustafa Kemal Harp Okulu 1'inci sınıfında, 635 mevcutlu piyade sınıfında bütün derslerden 484 not almış ve 9'uncu olarak ikinci sınıfa geçmiştir. 2'nci sınıfta 420 arkadaşı arasında toplam 522 not alarak ve 11'inci olarak üçüncü sınıfa geçmiştir. 3'üncü sınıfta ise 459 arkadaşı arasında üç yıllık notlarının toplamı üzerinden Harp Okulunu 8'inci olarak bitirmiştir.

Buna göre Mustafa Kemal'in;

- I. Çalışkanlık
- II. Yaratıcı düşünce
- III. Sabır ve disiplin

kişilik özelliklerinden hangilerine ulaşılabilir?

- A) Yalnız I.
- B) I ve II.
- C) Yalnız III.
- D) I, II ve III.

65. Mustafa Kemal, vatan ve millet sevgisinin oluşmasında Namık Kemal'den; hak, adalet ve özgürlük kavramlarında Tevfik Fikret'ten; Türk milliyetçiliği duygusunda Ziya Gökalp'ten; millî kültür, millî birlik ve beraberlik konularında ise Mehmet Emin Yurdakul'dan etkilenmiştir. Ayrıca Aydınlanma Çağı'nda yaşayan J. J. Rousseau, Montesquieu, Voltaire gibi düşünürlerin eserlerini okuyarak demokrasi, millî egemenlik, özgürlük, eşitlik, hukukun üstünlüğü gibi kavramları içselleştirmiştir.

Mustafa Kemal ile ilgili verilen metne konabilecek en uygun başlık aşağıdakilerden hangisi olabilir?

- A) Okuduğu ve etkilendiği yabancı yazarlar
- B) Çağdaş Türk Edebiyatı'nın öncüleri
- C) Düşünce yapısını etkileyen kişiler
- D) Fikir hayatını etkileyen olaylar

66. Büyük tehlikeler önünde uyanan milletler ne kadar kararlı ise büyük buhranlar içerisinde doğan kahramanlar da o kadar büyük olur. Mustafa Kemal de Osmanlı Devleti'nin dağılmaya yüz tuttuğu bir dönemde dünyaya geldi. Üstelik o, birçok sorunun yaşandığı bir bölgede, Balkanlarda doğdu ve büyüdü. Mustafa Kemal, devletin yaşadığı bu sorunların çocukluğundan itibaren farkına varacak ve büyüdükçe bu sorunların çözümüne yönelik fikirler üretecekti.

Buna göre aşağıdaki yargılardan hangisine ulaşılabilir?

- A) Mustafa Kemal memleketin içinde bulunduğu durumun farkındadır.
- B) Osmanlı Devleti'nin Balkanlardaki merkezi otoritesi güçlüdür.
- C) Milliyetçilik akımı Osmanlı Devleti'nin dağılmasında etkili olmuştur.
- D) Yaşanan sıkıntıların temelinde ekonomik nedenler vardır.

67. Bir çok konuda Mustafa Kemal'i etkilediği bilinen Ziya Gökalp ile Mustafa Kemal'in bazı sözleri birbirine paralellik göstermektedir.

Ziya Gökalp: "Umut altın gibidir. Hiçbir yerde paslanmaz. Umut elmas gibidir, hiçbir kesici madde onu kesemez. Umut ruhun gençliğidir. Bu ülke özellikle umutla kurtulacaktır." derken

Mustafa Kemal Atatürk ise: "Umutsuz durumlar yoktur, umutsuz insanlar vardır. Ben hiçbir zaman umudumu yitirmedim." demiştir.

Buna göre Mustafa Kemal'in hangi kişilik özelliğinin oluşmasında Ziya Gökalp'in etkisinden söz edilebilir?

- A) Ümitsizliğe yer vermemek
- B) Gerçeği arama gücü
- C) Sabır ve disiplin
- D) İdealistlik ve akılcılık

68. Mustafa Kemal, vatan ve millet sevgisinin oluşmasında Namık Kemal'den; hak, adalet ve özgürlük kavramlarında Tevfik Fikret'ten; Türk Milliyetçiliği duygusunda Ziya Gökalp'ten; milli kültür, milli birlik konularında ise Mehmet Emin Yurdakul'dan etkilenmiştir. Ayrıca Aydınlanma Çağı düşünürlerinin eserlerini okuyarak demokrasi, özgürlük, eşitlik, hukukun üstünlüğü gibi kavramları öğrenme fırsatı bulmuştur.

Verilenlere göre Mustafa Kemal ile ilgili aşağıdaki hangi bilgiye ulaşılabilir?

- A) Fikir hayatının oluşmasında Türk ve yabancı düşünürlerin etkisi vardır.
- B) Ziya Gökalp milliyetçilik duygularının oluşmasında etkili olmuştur.
- C) Vatan sevgisi konusunda Namık Kemal'den etkilenmiştir.
- D) En fazla Tevfik Fikret'ten etkilenmiştir.

69. Mustafa Kemal'in çocukluk yıllarının geçtiği Selânik şehrinin;

- I. Çok uluslu bir yapıya sahip olması
- II. Batıya açılan bir kapı konumunda olması
- III. Avrupa'da basılan gazete ve dergilerin kolayca temin edilebilmesi

özelliklerinden hangileri Mustafa Kemal'in fikir hayatı üzerinde etkili olmuştur?

- A) I ve II.
- B) I ve III.
- C) II ve III.
- D) I, II ve III.

70. Mustafa Kemal yabancı yazarların fikirlerinden de istifade etmiştir. Özellikle Fransız İhtilali'ne zemin hazırlayan Montesquieu ve Jean Jocques Rousseau'nun fikirleri Mustafa Kemal üzerinde etkili olmuştur. Mustafa Kemal "Egemenlik kayıtsız şartsız milletindir." sözünü Rousseau'dan esinlenerek söylemiştir.

Buna göre Fransız yazarların Mustafa Kemal'i aşağıdaki hangi alanda etkilediği söylenebilir?

- A) Kültürel
- B) Siyasi
- C) Askeri
- D) Hukuki

71. "Vatan Yahut Silistre" Namık Kemal'in yazdığı ve o dönem büyük etkiler bırakan bir tiyatro eseri idi. Bu eserden sadece halk değil, Mustafa Kemal gibi aydın gençler de etkilenmişti.

Buna göre Mustafa Kemal'in bu eserden aşağıdaki hangi konuda etkilenmiş olması beklenmez?

- A) Milli bağımsızlık
- B) Vatan sevgisi
- C) Azınlık hakları
- D) Millet sevgisi

72. Balkan Savaşlarının sona ermesiyle 1913'te Bulgaristan'ın başkenti Sofya'ya askeri ataşe olarak atanan Mustafa Kemal görevinden fırsat buldukça Bulgaristan'ın sosyal ve kültürel hayatını yakından tanımaya çalışmıştır. Operayı ilk kez burada izlemiş, balo ve davetlere katılmıştır. Bunun yanı sıra Bulgaristan'da yaşayan Türklerin sorunlarıyla yakından ilgilenmiştir. Onların kültürel hayatlarının geliştirilmesi için girişimlerde bulunan Mustafa Kemal, Bulgaristan'da yaşayan Türklerin çıkardığı gazeteleri yakından takip etmiştir. Bulgar meclisinde incelemelerde bulunmuş, Türk milletvekilleri aracılığıyla ülke siyasetinde etkin rol oynamaya çalışmıştır. Bu çalışmalar Bulgaristan'daki Türklerin varlığını korumasını ve millî bilinç temellerinin oluşmasını sağlamıştır.

Buna göre Mustafa Kemal, aşağıdaki alanlardan hangisiyle ilgili faaliyette bulunmamıştır?

- A) Politik
- B) Sanatsal
- C) Kültürel
- D) Ekonomik

73. Mustafa Kemal, gençlik yıllarından itibaren ülkenin sorunlarıyla yakından ilgilenmiştir. Sürekli yerli ve yabancı çok sayıda düşünürün kitaplarını okumuş, notlar almış, analizler yapmıştır. Yabancı dil bilmesi Avrupa'da yaşanan gelişmeleri yakından takip etmesini sağlamıştır. Bu durum sorunlara karşı bakış açısını genişletmiştir. Sorunlara etkili ve kalıcı çözümler bulmaya çalışmıştır.

Yukarıdaki metinde Mustafa Kemal'in kişilik özelliklerinden hangisine değinilmemiştir?

- A) Ülke sorunlarına duyarlı olması
- B) Yenilikçi bir yapıda olması
- C) Gelişime açık olması
- D) İleri görüşlü olması

74. Genç Mustafa'nın okumaya karşı büyük bir ilgisi vardı. Yerli ve yabancı birçok fikir adamını okur ve onların fikirlerini analiz ederdi. Kitapları okurken sayfa kenarlarına notlar alır, kimi zaman kendi fikirlerini de bu notların yanına yazardı. Mustafa Kemal yabancı düşünce adamlarının eserlerinden istifade edebilmek için Fransızca öğrenmişti.

Bu durumun Mustafa Kemal üzerindeki etkisi aşağıdakilerden hangisi olabilir?

- A) Milli tarih bilincine sahip olması
- B) Düşünce hayatının zenginleşmesi
- C) Dış politika yeteneğinin gelişmesi
- D) Askeri tecrübeler kazanması

75. Harp Akademisinden mezun olan Mustafa Kemal, ilk görev yeri olan Şam'a atandı. Burada Vatan ve Hürriyet Cemiyeti'ni kurdu. Manastır'a atandıktan sonra İttihat ve Terakki Cemiyeti'ne katıldı. 1913 yılında Sofya askeri ataşesi olarak atandı. Burada Osmanlının Batı karşısında geri kalmasının sebeplerini araştırdı.

Bu metne göre Mustafa Kemal ile ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) İçinde yer aldığı cemiyetlerin kurucusudur.
- B) Ülke sorunlarına karşı duyarlıdır.
- C) Teşkilatçı ve lider bir yapıya sahiptir.
- D) Farklı şehirlerde görev yapmıştır.

76. "... Ordu mensupları cemiyet içinde kaldıkça millete dayanan bir parti kuramayız. Orduyu da zaafa uğratırız. Bugün mensuplarının çoğu İttihat ve Terakki Cemiyeti'nin üyesi olan 3. Ordu esas itibarıyla modern bir ordu sayılamaz. Ordu ile cemiyet ayrılalım. Cemiyet tam manasıyla siyasi bir parti halinde milletin bünyesinde kök salsın. Ordu da asli vazifesiyle uğraşsın..."

Bu görüşleriyle Mustafa Kemal aşağıdakilerden hangisinin önemini vurgulamıştır?

- A) Ordudaki politik görüş ayrılıklarının zenginlik olduğunu
- B) Cemiyet faaliyetlerinin gizli yürütülmesinin
- C) Ordunun siyasetten uzak durmasının
- D) İttihat ve Terakkinin kapatılmasının

77. Mustafa Kemal, Manastır Askeri İdadisinde okurken;

- Milli birlik ve beraberlik
- Vatan sevgisi,
- Türkçülük,

konularında aşağıdaki düşünürlerin hangisinden etkilendiği söylenemez?

- A) Mehmet Emin Yurdakul
- B) Namık Kemal
- C) Ziya Gökalp
- D) Voltaire

78. Mehmet Emin Yurdakul: Eserlerinde millet ve milli birlik kavramlarını sıkça kullanmıştır.

Namık Kemal: Mustafa Kemal'in vatan ve hürriyet duygularının pekişmesinde rolü büyüktür.

Tevfik Fikret: Mustafa Kemal'de inkılap ruhunun oluşmasında ve gelecekte yapacağı yeniliklerde ilham kaynağı olmuştur.

Bu düşünürlerin Mustafa Kemal'i;

- I. Milliyetçilik
- II. Vatan ve millet sevgisi
- III. Özgürlük ve yenilikçilik

düşüncelerinden hangilerinde etkilediği söylenebilir?

- A) Yalnız I.
- B) Yalnız II.
- C) II ve III.
- D) I, II ve III.

79. 29 Ekim 1911'de İtalya savaşı ilan etmiş ve Trablus-garp'a asker çıkarmıştır. Osmanlı ordusu savaşa denizden ve karadan müdahale edememiştir. Donanmanın çok zayıf olması nedeniyle denizden yardım gönderilememiştir Mısır'ın İngiliz işgali altında bulunması yüzünden karadan da yardım ulaştırılamamıştır.

Bu olaylara şahit olan Mustafa Kemal, Türkiye Cumhuriyetini kurduğunda aşağıdaki hangi alanda da yenilikleri ön planda tutmuş olabilir?

- A) Ekonomi
- B) Sağlık
- C) Askeri
- D) Eğitim

80. Şam'da 5. Ordu'nun emrinde kaldığı üç yıl içinde Suriye'nin hemen her yerini görevle dolaşmış, memleket idaresindeki aksaklıkları, ordunun eğitim ve öğretimindeki eksiklikleri daha da yakından görmüştü. Mustafa Kemal, burada 1906 yılı Ekim ayı içinde güvendiği bazı arkadaşlarıyla gizli olarak Vatan ve Hürriyet Cemiyetini kurdu. Bu arkadaşlarıyla beraber Beyrut, Yafa ve Kudüs'te de kurdukları cemiyeti genişletti. Bir ara gizli olarak Mısır ve Yunanistan yoluyla Selânik'e geçerek burada da Vatan ve Hürriyet Cemiyetinin bir şubmesini açtı ve tekrar Şam'a döndü.

Yukarıdaki metinde Atatürk'ün hangi kişilik özelliğine değinilmiştir?

- A) Memleket sorunlarına karşı duyarlı olma
- B) Bilimi rehber kabul etme
- C) Açık sözlü olma
- D) Alçak gönüllü olma

81. Mustafa Kemal'in, Balkan Savaşları yenilgileriyle ilgili tespitleri şöyledir:

Balkan Savaşları korkunç bir bozgundu. Tarihte hiçbir ordu bu kadar kısa zamanda bu kadar kötü dağılmamıştı. Bunda öncelikle merkezin ordular üzerindeki zaafının, etkisizliğinin, komutanlar ve birlikler arasındaki koordinasyon yokluğunun, ilk hareketlerin hedefsizliğinin, bu nedenle askerin moral çöküntüsü içinde olmasının, bilgisizliğin, yetersizliğin ve en önemlisi, politikanın ordu subayları arasında neden olduğu parçalanmanın önemli rolü olmuştu.

Balkan savaşları yenilgisi ile ilgili;

- I. Planlama eksikliği
- II. Orduya siyasetin karışması
- III. Orduya yeterli bütçenin ayrılmaması

durumlarından hangileri Mustafa Kemal'in tespitleri arasında gösterilir?

- A) Yalnız I.
- B) I ve II.
- C) II ve III.
- D) I, II ve III.

82. İkinci Meşrutiyet'in ilanından sonra, Meşrutiyet yönetimine karşı çıkanların ve İstanbul'daki ordu mensuplarının da içinde yer aldığı 31 Mart Olayı(13 Nisan 1909) olarak bilinen bu isyanı bastırmak için Selânik'te "Hareket Ordusu" hazırlandı. Komutanlığını Mahmut Şevket Paşa'nın yaptığı bu ordunun kurmay başkanlığını ise Mustafa Kemal üstlendi. Mustafa Kemal, Selânik'te bu ordunun kuruluşunda yer almış ve aynı zamanda bu orduya Hareket Ordusu adını da vermişti. Bu ordunun İstanbul'da uygulayacağı planları ve bildiriye de hazırladı. Hareket Ordusu İstanbul'a ulaştıktan sonra kısa sürede duruma hâkim oldu, isyanı bastırdı.

Bu bilgilere göre aşağıdaki yargılardan hangisine ulaşılabilir?

- A) 31 Mart Olayı, Osmanlı Devleti'nde yönetime karşı yapılan ilk isyandır.
- B) Mustafa Kemal isyanın bastırılmasında önemli bir rol almıştır.
- C) Mustafa Kemal ülke sorunlarına kayıtsız kalmamıştır.
- D) Hareket Ordusu'nun merkezi Selânik'tir.

83. • Balkan Savaşları sırasında Gelibolu Yarımada-sı'nda görev almış ve bu sayede bölgeyi yakından tanıma fırsatı bulmuştur.

- Bulgaristan'ın başkenti Sofya'da yaptığı askeri ataşelik görevi sırasında yabancı devletlerin temsilcileri ile görüşmeler yapmıştır.
- 31 Mart Vakası İstanbul'da başlayınca Harekât Ordusu Kurmay Başkanı olarak Meşrutiyet ve Meşrutiyet'in getirdiği yenilikleri savunmuştur.
- Osmanlı Devleti Trablusgarp Savaşı'na denizden ve karadan yardım gönderemediği için Trablusgarp'ı savunmaya giden gönüllü subaylardan biridir.

Bu görevlerin Mustafa Kemal'e katkısı aşağıdaki-lerden hangisi olamaz?

- A) Çanakkale Savaşı'nda başarılı olmasında
- B) Dış politika yeteneğini gelişmesinde
- C) Teşkilatçılık özelliğinde
- D) Subaylık yeteneğinin pekişmesinde

84. Mustafa Kemal 31 Mart Vakası'ndan sonra İttihat ve Terakki Cemiyeti üyelerinin aynı zamanda ordu mensubu olması üzerine şu sözleri söylemiştir:

"Ordu mensupları cemiyet içinde kaldıkça millete dayanan bir parti kuramayız. Orduyu da zaafa uğratırız."

Mustafa Kemal'in verilen sözünden hareketle ordu ile ilgili aşağıdaki yargılardan hangisi çıkarılabilir?

- A) Silahların modernleştirilmesi
- B) Asker sayısının artırılması
- C) Savaş gücünü arttırması
- D) Siyasetten ayrılması

85. Mustafa Kemal II. Abdülhamid'in politikalarına ve ülke sorunlarına karşı çözüm bulmak amacıyla arkadaşlarıyla birlikte Şam'da "Vatan ve Hürriyet" cemiyetini kurdu. Cemiyet yoluyla düşüncelerini yaymak isteyen Mustafa Kemal, görev için gittiği Beyrut, Yafa ve Kudüs'te cemiyetin şubelerini kurdu ancak bu şehirlerdeki halkın çoğunluğunun Türk olmayışı, bilinç düzeyinin düşüklüğü ve Rumeli'ye göre okullu subay yoğunluğunun az oluşu gibi nedenler Mustafa Kemal'in hedeflerine ulaşmasında engel olmuştur. Özgürlükçü fikirlerin Balkan coğrafyasına daha kolay yayılabileceği düşüncesiyle Selânik'e gitmeyi ve cemiyet faaliyetlerini burada yürütmeye karar verdi. Bu amaçla 1906 yılında Yafa ve Mısır üzerinden gizlice Selânik'e giderek burada Vatan ve Hürriyet Cemiyeti'nin bir şubasını kurdu.

Buna göre Mustafa Kemal'de cemiyet faaliyetlerinin Şam'da çok etkili olmayacağı fikrinin oluşmasında;

- I. Beyrut, Kudüs ve Yafa şehirlerinde Türk nüfusun az oluşu
- II. Rumeli'deki halkın bilinç düzeyinin düşük oluşu
- III. Okullu subay oranının Rumeli'ye göre burada daha az oluşu
- IV. Özgürlükçü fikirlerin balkanlarda daha kolay yayılabileceği düşüncesi

nedenlerinden hangileri etkili olmuştur?

- A) I ve III.
- B) I, II ve III.
- C) I, III ve IV.
- D) I, II, III ve IV.

86. Mustafa Kemal, henüz bir kurmay yüzbaşı iken Balkan Savaşı'nın çıkacağına kesin gözüyle bakıyordu. Kendisinin ifadesiyle bunu anlamamak için ya cahil ya da ihanet içinde olmak gerekiyordu. O, bu savaştan güçlü bir şekilde çıkmak için harekât planları yapmış ve bunları hararetle savunmuştu.

Bu bilgilere göre Mustafa Kemal'in hangi kişilik özelliği ön plana çıkmaktadır?

- A) İleri görüşlülük
- B) İnkılapçılık
- C) Sabırlılık
- D) Mantıklılık

87. “Vatan mutlaka selamet bulacak. Millet mutlaka mesut olacaktır çünkü kendi selametini, kendi saadetini, memleketin ve milletin selamet ve saadeti için feda edebilen vatan evlatları çoktur.”

Mustafa Kemal’in bu sözü;

- I. Bağımsızlığa olan inancı
- II. Vatan ve millet sevgisi
- III. Teşkilatçılık

kişilik özelliklerinden hangilerini yansıtır?

- A) I ve II.
- B) I ve III.
- C) II ve III.
- D) I, II ve III.

88. İtalya’nın Osmanlı kenti olan Trablusgarp’a saldırmasıyla Osmanlı Devleti Mustafa Kemal’in de aralarında olduğu bazı gönüllü subayları gizlice bu kente göndermiştir. Mustafa Kemal “Şerif” takma ismi ve gazeteci kimliğiyle Trablusgarp’a giderek yerli halkı İtalyanlara karşı örgütlemiştir.

Aşağıdakilerden hangisi bu metinden çıkarılabilecek bir sonuç değildir?

- A) Mustafa Kemal vatani savunmak için zorlukları göze alan bir askerdir.
- B) Osmanlı Devleti İtalya’dan daha geniş topraklara sahiptir.
- C) İtalya Osmanlı Devleti’nin toprağına göz dikmiştir.
- D) Mustafa Kemal’in özelliklerinden biri teşkilatçı olmasıdır.

89. Meşrutiyet rejimine karşı çıkarılan 31 Mart İsyanı’nın Hareket Ordusu tarafından bastırılmasından sonra Padişah II. Abdülhamit tahtan indirildi ve yerine V. Mehmet Reşat geçti. Böylece yönetimde İttihat ve Terakki’nin ağırlığı giderek artmaya başladı. Orduyu da kendi yanlarında çekmeye çalışan ittihatçılar ülkenin kaderine hâkim duruma gelmişlerdi. Mustafa Kemal ise ordunun siyasetten ayrı tutulması fikrini savunduğu için cemiyetin üst düzey yöneticileri ile arası açıldı. İttihat ve Terakki hareketinden ayrılarak askerlik mesleğine yönünlaştı.

Buna göre 31 Mart İsyanı ile ilgili aşağıdaki sonuçlardan hangisine ulaşamaz?

- A) Mustafa Kemal İttihat ve Terakki yönetimi ile görüş ayrılığı yaşamıştır.
- B) İsyanın bastırılmasında yabancı devletlerin etkisi olmuştur.
- C) İttihat ve Terakki’nin yönetimde etkinliği artmıştır.
- D) Osmanlı Devletinde padişah değişikliği yaşanmıştır.

90. Sosyal bilgiler öğretmeni;

“Büyük bir lider, başarılı bir devlet adamı olan Mustafa Kemal’in Millî Mücadele’nin lideri olmasında 1919’a kadar bulunduğu görevler ve edindiği askerî becerilerin etkisi büyük olmuştur.” diye belirtmiştir.

Öğretmenin bu açıklamasına aşağıdakilerden hangisi örnek gösterilemez?

- A) Trablusgarp halkını İtalyan işgaline karşı örgütlemiştir.
- B) Sofya Askerî Ataşeliği görevini başarıyla yürütmüştür.
- C) Büyük Millet Meclisi’ni açmıştır.
- D) Vatan ve Hürriyet Cemiyeti’ni kurmuştur.

ETKİNLİKLERİN CEVAP ANAHTARI

1.	1. Fransız İhtilali 2. Sanayi İnkılabı 3. Sömürgecilik 4. J.J. Rousseau 5. Demokrasi 6. Milliyetçilik 7. Azınlık İsyanları 8. Çok uluslu 9. Selânik 10. Kültürel 11. Şemsi Efendi 12. Askeri Rüştîye
2.	A-2, B-6, C-10, Ç-1, D-8, E-4, F-9, G-7, H-3, I-5
3.	1-D 2-D 3-Y 4-Y 5-D 6-Y 7-D 8-Y 9-Y 10-D
4.	idealistlik, kararlılık, açık sözlülük
5.	-
6.	Askeri İdadi-Manastır Harp Okulu-İstanbul Askeri Rüştîye-Selanik Harp Akademisi-İstanbul Mahalle Mektebi-Selanik
7.	1- Benim naçiz vücudum elbet bir gün toprak olacaktır. Ancak Türkiye Cumhuriyeti ilelebet payidar kalacaktır. –Vatanseverlik 2- Hayatta en hakiki mürşit ilimdir –Yenilikçilik 3- Sadece ufku değil ufkun ilerisini de görmek gereklidir. –İleri görüşlülük 4- Memleketi bir çağdan alıp yeni bir çağa götürdük. -Yenilikçilik
8.	I-B, II-C, III-A
9.	-
10.	Trablusgarp Savaşı
11.	Milli Kültürü - Türk kültürünü tanıtmak
12.	Hitabet-Liderlik-Teşkilatçılık
13.	Tanzimat Fermanı (Gülhane Hatt-ı Hümayunu) İslahat Fermanı Meşrutiyet Kanun-i Esasi
14.	Çok uluslu olması
15.	İstanbul Harp Okulu
16.	Fransız İhtilali Sanayi İnkılabı
17.	Genç Osmanlılar (Jön Türkler)
18.	Şam

19.	Bulgaristan
20.	J. J. Rousseau, Montesquieu, Voltaire
21.	Duyun-u Umumiye
22.	Meclisi Mebusan/ Mebusan Meclisi
23.	Islahat Fermanı
24.	Osmanlıcılık
25.	Aydınlanma Çağı
26.	İslamcılık (Ümmetçilik)
27.	Selanik Mülkiye Rüştiyesi
28.	Hareket Ordusu
29.	Uşi Antlaşması
30.	İngiltere
31.	Denge Politikası
32.	Sanayi İnkılabı
33.	1. TANZİMAT FERMANI 2. HAREKET ORDUSU 3. ROMANYA 4. HARP AKADEMİSİ 5. COĞRAFİ KEŞİFLER 6. FRANSIZ İHTİLALİ 7. ZİYA GÖKALP 8. BATICILIK 9. ASKERİ İDADİ 10. MAHALLE MEKTEBİ 11. ROUSSEAU 12. UŞİ 13. İSLAMCILIK
34.	1. MANASTIR 2. SELANİK 3. MİLLİYETÇİLİK 4. SOFYA 5. GELİBOLU 6. TRABLUSGARP 7. SANAYİ İNKILABI 8. KANUNİESASİ 9. MEŞRUTİYET 10. SÖMÜRGEÇİLİK 11. TEVFİK FİKRET 12. ŞAM 13. MÜLKİYE RÜŞTİYESİ

35.	1. Trablusgarp Savaşı sonrasında İtalya ile yapılan antlaşma	UŞİ
	2. Mustafa Kemal'in doğduğu şehir	SELANİK
	3. Osmanlı Devleti'nde ortaokula verilen isim	RÜŞTİYE
	4. Avrupadaki gelişmeleri örnek alan düşünce akımı	BATICILIK
	5. Mustafa Kemal'in ilk görev yeri	ŞAM
	6. Mustafa Kemal'in en son eğitim gördüğü şehir	İSTANBUL
	7. Gülhane Hatt-ı Hümayunu olarak da bilinen ferman	TANZİMAT
	8. 31 Mart İsyanını bastıran ordunun adı	HAREKET
	9. Aydınlanma Çağı'nın Fransız yazarlarından biridir	VOLTAİRE
	10. Mustafa Kemal'in askeri ateşe olarak görev yaptığı şehir	SOFYA

ÇOKTAN SEÇMELİ TEST

CEVAP ANAHTARI

1. A	31. C	61. C
2. A	32. A	62. D
3. B	33. D	63. C
4. D	34. B	64. A
5. B	35. D	65. C
6. C	36. D	66. A
7. B	37. C	67. A
8. D	38. C	68. D
9. C	39. D	69. D
10. B	40. C	70. B
11. A	41. B	71. C
12. C	42. C	72. D
13. A	43. D	73. D
14. C	44. C	74. B
15. B	45. A	75. A
16. D	46. D	76. C
17. C	47. B	77. D
18. C	48. A	78. D
19. D	49. C	79. C
20. A	50. D	80. A
21. A	51. A	81. B
22. C	52. B	82. A
23. A	53. B	83. C
24. B	54. D	84. D
25. C	55. A	85. C
26. A	56. B	86. A
27. D	57. B	87. A
28. B	58. A	88. B
29. D	59. B	89. B
30. A	60. D	90. C

meb.gov.tr